

ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΤΥΠΟΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ -

1931

Ε. Μ. της Κ. τ. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΙΑΤΡΟΣΟΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ 1)

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἠγόρασα ἐκ τοῦ χωρίου Ζυφιά τῆς Χίου ἰατροσοφικὸν κώδικα, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ κάμω λόγον ἐνταῦθα. Οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ φύλλων 134 μεγέθους 22 X 15, χάρτου τοῦ λεγομένου Τουρκικοῦ. Τὰ φύλλα 1-131 περιέχουν ἰατροσόφιον γεγραμμένον διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς κατὰ τὸν 16^{ον} αἰῶνα ²⁾, ἔργον ὁμοῦ τοῦ 15^{ου} αἰῶνος. Τὰ φύλλα 132-133 περιέχουν θρῆνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ νεωτέρας χειρὸς γεγραμμένον, περὶ αὐτοῦ δὲ θὰ γίνῃ λόγος ἀλλοχου. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος λείπουν φύλλα τινά, ἄγνωστον πόσα. Τὸ πρῶτον σημερινὸν φύλλον περιέχει ἀκέφαλον ἐπιστολὴν πρὸς τινὰ μητροπολίτην Ἀθηνῶν. Αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν κεφαλαίων, οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ ἀρχικὰ γράμματα αὐτῶν γράφονται μὲ ἐρυθρὰν μελάνην.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἄπειροι κώδικες περιέχουν ἰατροσόφια, περὶ τῶν ὁποίων ὀλίγη ἐργασία ἔγινε μέχρι τοῦδε παρὰ τὴν πολλαπλὴν ἀξίαν τῶν κειμένων αὐτῶν διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς γλώσσης, τὴν λαογραφίαν, τὴν ἱστορίαν τῆς ἰατρικῆς, τοῦ ἐμπορίου, τὴν παλαιογραφίαν κλπ. Πολλὰ ἰατροσόφια ἔχει καὶ ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν. Πλὴν τῶν παρὰ *Krumbacher* καὶ *Σπ. Λάμπρω* ³⁾ ἀναφερομένων πρέπει νὰ σημειώσω ἐνταῦθα νεώτερον Κυπριακὸν ἰατροσόφιον ἐκδοθὲν

1) Ἡ παροῦσα μελέτη ὤρισθη πρὸς ἀνακοίνωσιν κατὰ τὴν ἐορτὴν ἐπὶ τῇ ὀγδοηκοστῇ ἐπετείῳ τοῦ καθηγητοῦ Γ. Χατζηδάκι τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (Πρακτικὰ 1929 σελ. 72), δὲν ἐδημοσιεύθη δὲ ἔκτοτε.

2) Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον ἐγράφη πλαγίως ἢ σημείωσις: ἔγραφι ἐν ετοί 1599 μινὸι Μαΐου 10. Ἡ σημείωσις δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ ἰατροσοφίου ἢ ἐπιστολῆς ἀκεφάλου πρὸς τινὰ μητροπολίτην Ἀθηνῶν γεγραμμένης εἰς τὸ πρῶτον σημερινὸν φύλλον τοῦ κώδικος.

3) *Krumbacher*, *Geschichte der Byzantinischen Litteratur* 1897 σελ. 619.—
Σπ. Λάμπρου, *Μικταὶ Σελίδες* 1905 σελ. 493.

ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς μονῆς Μαχαιρᾶ Φιλαρέτου¹⁾. Ἄξια σημειώσεως εἶναι καὶ ἡ μελέτη ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ Λάμπρου, «τὸ μετὰ Σολομωνικῆς ἰατροσόφιον τῆς Βονωνίας»²⁾ καὶ «τὸ περὶ τῶν ἐν ὁδοῦσι παθῶν ἔργον Νεοφύτου τοῦ Προδρομηνοῦ»³⁾ τοῦ καθηγητοῦ Α. Κούζη.

Ὁ ἡμέτερος κώδιξ περιέχει καὶ ἐρμηνείαν βοτανῶν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκδώσωμεν ἰδιαίτερώς εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐκδοθείσης ἤδη ὑπὸ *Boissonade* (*Anecd. Gr.* II 394) καὶ τῆς τοῦ Νεοφύτου Προδρομηνοῦ ὑπὸ *Lindström* (*Eranos* 5, 132).

Τὰ ἰατροσόφια παρέχουν πολύτιμον ὕλικὸν διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς φαρμακολογίας. Μᾶς γνωρίζουν τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμαν οἱ Ἕλληνες καὶ ἄλλοι λαοὶ περὶ τῆς θεραπευτικῆς ἀξίας τῶν ριζῶν, τῶν φύλλων ἢ τῶν σπόρων διαφόρων βοτανῶν καὶ αἱ ὁποῖαι ἐλησμονήθησαν διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς νεωτέρας χημικῆς συνθέσεως τῶν φαρμάκων. Ἴσως δὲ ἡ μελέτη τῶν ἰατροσοφίων δείξῃ ὅτι πολλαὶ τῶν ἐν αὐτοῖς παρατηρήσεων ἔχουν πραγματικὴν ἀξίαν.

Εἰς τὸν ἡμέτερον κώδικα ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα πολλῶν ἰατρῶν, Ἑλλήνων καὶ ξένων, πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν, τὰ ὁποῖα συγκεντρῶνω ἐνταῦθα, ἐτύπωσα δ' εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν κεφαλαίων διὰ παχυτέρων γραμμῶν:

Ἄβραχάμ, Ἄγγελος, Ἀκάκιος, Ἀνδρόνικος, Ἀράπης, Ἀσλάνης, Βρανᾶς, Γαβριλόπουλος, Γαληνός, Γιάκουμος, Γιακούπιος, Γιωργίτζης, Διπλοδατάτζης, Δούκας Ἰμβριος, Ἑβραῖος ἢ Ἑβραῖος Λήτζας, Θεόφιλος πρωτοσπαθᾶριος, Ἰμπραχίμπεϊς, Ἰωστᾶ (;), Καδῆς (;), Κουνουπίκης, Λάσκαρης Μανουήλ, Λογάδιος, Μαῖστωρ, Μαρουλᾶς,

¹⁾ Ἰατροσόφιον συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ σκευοφύλακος τῆς ἐν Κύπρῳ ἱερᾶς μονῆς Μαχαιρᾶ Μητροφάνους (1790-1867). Ἐκδίδεται νῦν τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου χειρογράφου ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου καὶ διδασκάλου τῆς μονῆς Μαχαιρᾶ κ. Φιλαρέτου. Λευκωσία 1924. Ἐκ τῶν νεωτέρων σχετικῶν μελετῶν σημειωτέαι πρό πάντων: Α. Κούσης, Contribution à l'étude de la médecine de xénons pendant le XVe siècle. Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher τ. 6 (1928) σ. 77.— *Jeanseigne*, Aide-mémoire de Thérapeutique, Mélanges Charles Diehl (1930) 1, 147.

²⁾ Νέος Ἑλληνομνήμων τ. 15 (1921) σελ. 30.

³⁾ Ἐπετηρὶς τῆς Ἑταιρείας τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν τ. 7 (1930) σελ. 348.

Μαστροθοδωρῆς, Μεμφίτης, Πόντιος, Πρωτάκης, Πυρόπουλος, Ρήτωρ, Ροῦφος, Σαμπάνης ἢ Σάμπος, Σατζίμπεγης Κασίμπεγης (;), Σύγκελλος, Ταρόπουλος, Φράγκος.

Ἐκ τούτων, πλὴν τοῦ Γαληνοῦ, Θεοφίλου πρωτοσπαθαρίου, Μεμφίτου (πιθανῶς Ἀπολλωνίου τοῦ Μεμφίτου κατὰ τὸν κ. Α. Κούζην) καὶ τοῦ Μαῖστορος, ἦτοι τοῦ Συμεὼν Σήθ, οἱ λοιποὶ εἶναι ἄγνωστοι εἰς τὰ ἐκδεδομένα κείμενα. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, ὅπως ὁ Πυρόπουλος, ὁ Λογάδιος εἶναι γνωστοὶ ἐξ ἀνεκδότων χειρογράφων, ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ γίνῃ λόγος, ὅταν ἐξετασθοῦν καὶ ἄλλοι κώδικες Ιατροσοφικοί, ὅπου ἴσως εὑρεθοῦν καὶ λεπτομερέστεραι εἰδήσεις περὶ αὐτῶν καὶ δὴ καὶ χρονολογικαί. Ἄξιον προσοχῆς εἶναι ὅτι ὁ καταρτίσας τὸ Ιατροσόφιον παρέλαβε καὶ ἐκ Φραγκικῶν καὶ Τουρκικῶν πηγῶν εἰδήσεις καὶ γνωρίζει «Φράγγον» καὶ «Ἀράπην» Ιατρὸν καὶ «Ἑβραῖον» καὶ Τούρκους. Εἰς τὸ κεφ. χμς' λέγεται, «τοῦτο εὑρίσκεται εἰς βιβλίον τούρκικον», εἰς δὲ τὸ κεφ. χνβ' «ἐκλόγησα ἀπὸ βιβλίον φράγγικον» (= ἕκαμα ἐκλογήν), ὅλα δὲ ταῦτα δεικνύουν τὴν μεγάλην χρησιμότητα τοῦ κώδικός μας. Ὁ καταρτίσας τὸ Ιατροσόφιον ἐσημείωσε πολλὰς συνταγὰς Ιατρικὰς συσταθείσας εἰς αὐτὸν (: διὰ λόγου μου), γνωρίζει δὲ καὶ καθαρτικόν, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιεῖ ὁ δεσπότης τοῦ Μορέως Μανουὴλ Κατακουζηνὸς (1348-1380), προφανῶς σύγχρονος. Ἡ μνεία αὕτη χρονολογεῖ καὶ τὴν συγγραφὴν τοῦ Ιατροσοφίου.

Ὁ ἡμέτερος κώδιξ εἶναι πολύτιμος καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀνομάτων τῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευον ὡς θεραπευτικὰ μέσα (ἐντεῦθεν βότανον = φάρμακον). Σπανιώτατα ὀνόματα ἀναφέρονται συχνότατα, ἀποδεικνύεται δ' ἐκ τούτου πόσον χρήσιμος θὰ ἦτο διὰ τὸ ἑλληνικὸν λεξικὸν ἢ χρησιμοποίησις ὅλων τῶν χειρογράφων τῶν Ιατροσοφίων. Διὰ τὴν Ιατρικὴν χρησιμεύουν κυρίως αἱ ρίζαι (π. χ. μαραθόριζα, κρινόριζα, βουγλωσσόριζες, κριταμόριζα κ.λ.π.), τὰ φύλλα (δαφνόφυλλα, μηλόφυλλα, κιτρόφυλλα), οἱ σπόροι (σπορίσματα, σπόροι, σπέρματα, σελινόσπορος, βασιλικόσπορος, πεπονόσπορος, γλυστριδόσπορος, ἀγγουρόσπορος, χρυσολαχανόσπορος, ἀντιδόσπορος, λινόσπερμα, τηλόσπερμα, μαΐουλίου σπέρμα), ἔπειτα τὸ ἀπόβρασμα ἢ ἀπόξεμα ἢ ἀπλῶς νερόν, π. χ. βουγλωσσόνερο, νερόν τοῦ κριτάμου, τοῦ

τριβόλου, τοῦ ἀδιάντου, μελισσόνερον, κλπ. Τὸ νερὸ τοῦτο μὲ ζάχαρι καὶ οἶνον λέγεται ζουλάπι (πρβλ. Ἀχμέτ, Ὀνειροκριτικὸν 150, 22 [ἔκδ. Drexl 1925]: «ἔπινεν οἶνον ἀπὸ σαχάριτος τὸ λεγόμενον ζουλάπιν»), ἀπαντᾷ δὲ τὸ θεραπευτικὸν τοῦτο συχνότατα: ἰοζούλαπον, λεμονοζούλαπον, συκαμινοζούλαπον, ἀντιδοζούλαπον, μερσινοζούλαπον, κυδωνοζούλαπον, τριανταφυλλοζούλαπον, ζουλάπιν τοῦ ἀδιάντου κλπ. Ἀπιστεύτως συχνὴ εἰς τὴν ἰατρικὴν ἦτο καὶ ἡ χρῆσις ἐλαίου ἀπὸ διαφόρων φυτῶν: ἡδουοσμέλαιον, ἀνηθέλαιον, πηγανέλαιον, δαφνέλαιον, χαμομηλέλαιον, ροδόλαιον, μυρσινέλαιον (καὶ λάδι σμυρτέας καὶ σμυρτέλαιον καὶ μερσινόλαδον), κυδωνέλαιον, λινέλαιον κλπ. Καὶ τὸ ἀπόσταγμα διαφόρων φυτῶν εἶναι συχνότατον μὲ τὸ ὄνομα *στάγμαν* (στάγμαν τοῦ μαράνθου, στάγμαν τῆς ἄλβιας κεφ. μζ') ἢ *στάμα*: ροδόσταμα, σαμψυχόσταμα, τριβολόσταμα, κυδωνόσταμα, πεντανευρόσταμα, στάμα ραδικίου, πηγάνου, τζουκνίδας (!), τῆς ἄγρωστης, τοῦ σελίνου, τοῦ σπαράγγου κ.λ.π. Συσκευὴ ζουλαπίου εἶναι ἴσως τὰ φάρμακα μὲ τὸ ὄνομα *κυμινᾶτο*, *κολιαντροᾶτο*, *γλυκανισᾶτο* καὶ *μαλαθροᾶτο* (κεφ. σκβ').

Διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐμπορίου εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ μνεῖα τῆς προελεύσεως: ἄλας βλάχικον (συχνά), μονοβασία (κεφ. τμε' = οἶνος Μονεμβασίας), κρασί στυφὸ κόκκινον χιότικον (κεφ. χπγ'), ρωγὴν μηδιατικόν, κομίδι ἀλεξανδρινόν (ρωε'), ὕσωπος κρητικὸς (κεφ. ρνβ'), κίμινον αἰθιοπικόν (ρωθ'), σαρακηνὸς πέπων (αρα') κλπ.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης εἶναι πολύτιμος ὁ ἡμέτερος κῶδιξ: τύποι παλαιότεροι, σημασίαι καὶ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐξέλιπον ἔπειτα, ἀπαντοῦν συχνότατα. Τὸ τελικὸν ν ἀπαντᾷ συχνότατα πρὸ πάντων εἰς τὰ εἰς — μα ὀνόματα, στάγμαν, ἀγιάσπιν (ἰασπιν;) κττ. Ἀλλ' ἤδη τότε, κατὰ τὸν 15^{ον} αἰῶνα ἐκυμαίνετο ἡ χρῆσις τοῦ τελικοῦ ν, τὸ ὁποῖον σήμερον περιωρίσθη εἰς ὀλίγας διαλέκτους. Καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἐνι - ἐνε - εἶναι κυμαίνεται εἰς τὸν ἡμέτερον κώδικα. Συνήθης εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπὸ μετὰ γενικῆς (ἣτις ἔκτοτε περιωρίσθη εἰς τὴν κοινὴν ἐλληνικὴν): ἀπὸ ψύχρας (συχνά), ἀπὸ ψυχρότης, ἀπὸ ἀσθενείας, ἀπὸ ὑγρότης, ἀπὸ δριμύτης, ἀπὸ κρύους, ἀπὸ καύματος, ἀπὸ ξίφους, ἀπὸ ἀνέμου, ἀπὸ λάθους. Ἐκ τῶν ὑποκοριστικῶν καταλήξεων σπανία μὲν εἶναι ἡ εἰς - ἴτσι (μανικίτζιν), συχνὴ

δὲ ἢ εἰς -πουλλον: δεματόπουλλον, χελωνόπουλλον, ὄρνιθόπουλλον, πουγγί-πουγγόπουλλον, πινακόπουλλον, σακκουλόπουλλον, τηγανόπουλλον, κομματόπουλλον, περιστερόπουλλον, πιτόπουλλον, τζουκαλόπουλλον, χαρανόπουλλον, φτυαρόπουλλον. Ἐπίσης ἀπαντᾷ ἢ εἰς -άκι, ἀλλ' ὄχι ἢ εἰς -ούδι ἢ -άρι ἢ -άλι. Ὄνόματα ἐνδυμάτων (χάσδιον, βλαντί πιρνοκοκκάτον κττ.) ἢ ἄλλων ἀντικειμένων (πιβαλτάρι καὶ πιβαρτάρι) ἐκλιπόντων ἔπειτα, ἀπαντοῦν ἀκόμη. Ἐνίοτε δίδεται χρήσιμος ἑρμηνεῖα σπανιωτέρας λέξεως: «τζήρος ἤγουν τυρόγαλον» (κεφ. σοθ'), «ἔπαρον τὴν ρίζαν τοῦ βοτάνου ὃ λέγουν σαρκοφάει καὶ τούρκικα ζερκιουλέ» (υκά), «στρόθιον... τὸ λεγόμενον καρυδάκιν» (ψπδ'), «βότανον ὃ λέγουν ἡλιόδρομον» (ωηδ'), «ξηροκίμβην ὃ καλοῦσι τινὲς κουλδίδιον», «κουκουνάρια ἦτοι στροβίλια» (τὸ ὄνομα κουκουνάρια τότε ἦτο σπανιώτερον καὶ ἀγνωστότερον τῶν στροβιλίων!). Περὶ ὄλων τῶν σπανιωτέρων λέξεων ἢ σημασιῶν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος ἐνταῦθα.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω θέλω νὰ δείξω τὴν πολλαπλὴν χρησιμότητα τῶν ἱατροσοφίων, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γίνῃ λεπτομερὴς μελέτη. Διὰ νὰ εὐκολύνω τὴν σύγκρισιν δημοσιεύω κατωτέρω μόνον τὰς ἐπιγραφὰς τῶν κεφαλαίων τοῦ ἱατροσοφίου μὲ τὴν ἀνορθογραφίαν των, ἐπιφυλάσσομαι δὲ νὰ δημοσιεύσω καὶ ἀποσπάσματα αὐτοῦ, ἴσως δέ ποτε καὶ ὄλον τὸ ἱατροσόφιον.

Τὸ ἡμέτερον ἱατροσοφικὸν ἀντίγραφον, ἂν καὶ ὑπὸ ἐμπείρου βιβλιογράφου γεγραμμένον, περιέχει πολλὰ λάθη, παραλείψεις τόνων κλπ. Διόρθωσιν ὄλων τῶν σφαλμάτων δὲν ἐπεχείρησα, ἐφ' ὅσον ἐνταῦθα πρόκειται ὄχι περὶ ἐκδόσεως τοῦ κειμένου, ἀλλὰ περὶ συγκριτικῆς συμβολῆς εἰς τὴν μελέτην τῶν ἱατροσοφίων.

(Τὰ κεφάλαια τοῦ ἱατροσοφικοῦ κώδικος).

- α' Εἰς τὸ διὰ λίθου καὶ μαργάρου σύνθεσις. — β' Εἰς τὸ καπονάτο σύνθεσις.
 γ' Προζούλαπον. — δ' Εἰς ἀλυκὸν χυμόν. — ε' Κάθαρσις.
 ς' Διὰ βήχαν καὶ στέλεχαν. — ζ' Εἰς ξερατὸν αἵματος.
 η' Συμβολὴ ὑποθετοῦ. — θ' Εἰς πόνον νεφρῶν.
 ι' Πρῶτον μὲν γκλυστήρια ἀπλᾶ, ἐγκλυστήρ(ι) ὠφέλιμον εἰς σκιαδικὰ καὶ νεφροὺς ἔπειτα εἰς τὰ ἄλλα τὰ δύο. — ια' Μελίκρατον.
 ιβ' Εἰς ἀναγαργαρισμόν. — ιγ' Περὶ δυσυντερίας εἰς λακταρισμόν στομάχου.

- ιδ' Ἐτερη πράξις εἰς αὐτό ὅταν γίνεται σούφισμαν καὶ φλέγ(ον)τ(αι) τὰ χύλει.
 ιε' Ἐτέρα πράξις εἰς αὐτό ὅταν κιτρινήσει ἡ γλώσσα.
 ις' Ἐάν ἔχει ὀδύνη εἰς τὴν κοιλίαν.— ιζ' Περὶ δίψας.
 ιη' Εἰς πόνον σικοτίου.— ιθ' Εἰς βιασμούς.— κ' Περὶ πόσις.
 κα' Εἰς στομαχον μὴ δυνάμενον πέμψαι τροφήν.
 κβ' Εἰς πάθος πρὸς τὸ νὰ ἀνοίξει.— κγ' Συμβολ(ή) ἐγκλυστηρίου.
 κδ' Ὅταν εἶναι ἡ πέτρ(α) εἰς τὸν τράχυλον τοῦ αὐλοῦ.
 κε' Πόσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 κς' Ὅτε κατεβῆ ἡ πετρ(α) εἰς τὸν αὐλὸν καὶ οὐ δύναται οὐρῆσαι.
 κζ' Ἐμπλαστρ(ον) εἰς τόπικιν.— κη' Ἐτέρα πόσις ἰσχυροτέρα.
 κθ' Γλυστήρι εἰς τὸν αὐλόν.
 λ' Ἐτέρα πράξις εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν.
 λα' Ἐτερον ἐγκλυστήριον ἐκ τοῦ ἀφενδρόνος.
 λβ' Πόσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν.
 λγ' Τροφήν καὶ ἐγκλυστήριν εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην τῆς πέτρας.
 λδ' Πόσις ὅταν ἔνη ἡ πέτρα εἰς τοὺς νεφρούς.
 λε' Ἀλείμα τῆς αὐτῆς ὀδύνης, εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν.
 λς' Τροφήν καὶ πόσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.— λζ' Ἐτέρα πόσις.
 λη' Πόσις καὶ τροφή. εἰς δύσπνοιαν.
 λθ' Ἐγκλυστήριον εἰς ἐκτικὸν πυρετόν.— μ' Πόσις εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην.
 μα' Εἰς γλυστήρ(ιν) εὐκρατον.
 μβ' Συμβολή· ἐγκλυστήριον εἰς ρευματικὸν τὸν χυμόνων.
 μγ' Ἐμπλαστον εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 μδ' Μελίκρατον εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 με' Ἐτερον ἐγκλυστήριον εἰς ρευματικόν.— μστ' Κάθαρσις ἀπλὴ τοῦ ρευματικοῦ.
 μζ' Πρωζούλαπον εἰς ρευματικόν.— μη' Κάθαρσις. εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 μθ' Εἰς ἄνθρωπον ρευματιζόμενον εἰς ὄλον τὸ σῶμα καὶ εἰς τοὺς ἄρμούς.
 ν' Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.— να' Ἐτέρα πράξις εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 νβ' Ἐτέρα συμβολή ἐγκλυστηρίου
 νγ' Τροχίσκον εἰς δύψαν εἰς τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν.
 νδ' Πόσις εἰς ρευματισμὸν ὅταν ἔνη ἄρωπον (;) τὸ φλέγμα.
 νε' Ἡλιγμα εἰς φλεγματικόν.
 νς' Τοῦ αὐτοῦ εἰς ποδαλγίαν γλυστ(ή)ρι.
 νζ' Εἰς πόνον κ(ε)φ(αλῆς) ἀπὸ ψύχρας· λούσιμων.
 νη' Ἐγκλυστ(ή)ρι εἰς πόνον κεφαλ(ῆς).
 νθ' Τῆς πανούκλας ὅταν εἶναι θαν(ατικὸν) νὰ τα πίν(η) τὸ πρωτὶ νηστ(ις).
 ξ' Ἐτερον νὰ τα τρώγ(η) ¹ πᾶσα πρωῖα χώρια.— ξα' Εἰς πανούκλα.
 ξβ' Εἰς πανούκλα.— ξγ' Ἐτερον.— ξδ' Ἀγγέλου ἐγκλυστήρι ἀπλῶ.
 ξε' Πυροπούλου πίθεμα εἰς στομάχ(ου) λησουντ(ε)ρ(ια).
 ξς' Εἰς πόνον σικοτείου πόσις.— Εἰς φάν τῆς αὐτῆς ἀνατα(. . ;) — ξζ' πόσις.
 ξη' Εἰς γυναῖκα νὰ γεννήσ(ει) εὐκώλως.— ξθ' - ο' Ἐτερον.— ογ' - οδ' Ἐτερον.
 οε' - ος' Τοῦ Συγγέλου εἰς ποδαγρικοὺς καὶ κολικοὺς.

1) Κῶδ : τραγώγ.

- οη' Ίξόμελι καθαρτικόν.—οθ' Ίερά τοῦ Γαληνοῦ πρὸς τὰ μέγιστα τῶν παθῶν.
 π' Ίερά τοῦ Ρούφου.— πα' Ίερά τοῦ Λογαδίου καθαίρουσα μελαχολικόν.
 πβ' Ίερά τοῦ Μεμφίτου) ὠφελούσα εἰς ἐ. . . (;)
 πγ' Ἡ διὰ δαμασκύνου καθαίρουσα φλέγμα καὶ χολήν.
 πδ' Κόκκοι ὠφελούντες τὸν στόμαχον καὶ τὸ κρανίον ἀνόδυνον.
 πε' Κόκκοι καθαρτικοὶ μελαχολικοῦ χυμοῦ κατὰ Πόντιον. — πς' Ὑπατικόν.
 πζ' Ἔτερον καθαρτικόν.— πη' Ἐδραγωγόν.— πθ' Ἔτερον καθαρτικόν.
 ι' Ἐμπλαστρον καθαρτικόν.— ια' Ἔτερον ἔμπλαστρον.— ιβ' Ἔτερον.
 ιγ' Ἀλειμα καθαρτικόν.— ιδ' Ἔτερον.— ιε' Ἐπίθε[ρ]μα¹⁾ αἰμαγωγόν.
 ις' Ἐτέρα ἀλειφή.— ιζ' Σύνθεσις βαλάνου.— ιη' καθαρτικόν εὐριον.
 ιθ' Ἔτερον.— ρ' Ἔτερον πταρμετικόν.— ρα' Ἔτερον.— ρβ' Ἔτερον.
 ργ' Ἔτερον.— ρδ' Ἀποφλεγματι(σ)μὴ δια ρινῶν.— ρε' Ἔτερον.— ρς' Ἄλλο.
 ρζ' Ἔτερον.— ρη' Ἐρμηγία ἑτέρα.— ρθ' Εἰς δυσκρασίαν.
 ρι' Πόσις εἰς τὴν αὐτὴν [αὐτὴν] ἀσθένειαν.— ρια' Περὶ σπληνὸς ἔμπλαστρον.
 ριβ' Εἰς βρέφος ὅταν ἔχει βιασμοὺς καὶ κοιλίαν.— ριγ' Πόσις εἰς τὸ αὐτὸν πάθος.
 ριδ' Πόσις εἰς ἀλυκὸν χυμὸν εἰς δέρμαν ἀνθρώπου.
 ριε' Τῶν νεφρῶν καὶ στομαχὸν πάσχοντας.
 ρισ' Περὶ τῶν νεφρῶν καὶ αὐτῶ.
 ριζ' Ἐτέρα πράξις ἰσχυροτ(έ)ρ(α) εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. Συμβολή' ἔμπλαστρον
 τοῦ αὐτοῦ.
 ριη' Διὰ κιμίνου εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.— ριθ' Κάθαρσις τοῦ ἀντικεφάλου.
 ρκ' Ἐτέρα κάθαρσις τοῦ ἐγγεφάλου εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 ρκα' Ἀλειμα εἰς πόνον νεφρῶν ἐν τῷ τραχύλ(φ).
 ρκβ' Εἰς παροξυσμὸν καὶ νόσιμα πόσις.
 ρκγ' Εἰς ἄνθρωπον ὅταν σπᾶσι καὶ ποίσει κοίλωμαν* πώσις.
 ρκδ' Ἐμπλαστρον ἐξοθεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην.
 ρκε' Πράξις εἰς πάθος ὅταν ἀνοιξεί καὶ χρεῖ(άζε;)ται μωτάρια.
 ρκς' Εἰς ἐμπνευμάτομα' ἀποστεματάρια.— ρκζ' Εἰς πόνον δδώντων.
 ρκη' Ἔτερον.— ρκθ' Περὶ γυναικὸς ἵνα ἐγγυος γένηται.
 ρκλ' Περὶ ἠδονὴν γυναικός.— ρκλα' Περὶ ἐμυνίων γυναικός.
 ρκβ' Ἐγκλυστ(ή)ρι τοῦ αὐτοῦ.
 ρκγ' Εἰς λυσοντερία τοῦ Ἐβραίου στομάχου ἔμπλαστρον.
 ρκδ' Πόσις εἰς τὸ αὐτό.*
 ρκε' Ἀγγέλου λυσεντερικόν ἔμπλαστρον στομαχικόν.
 ρκς' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.— ρκζ' Τροχύσκι λυσεντερία
 ρκη' Πυροπ(ού)λου εἰς (σ)ταφυλλ(ιτην;) εἰς πλαγιανὰ φλεγμονεῖ γαργαρισμόν.
 ρκθ' Εἰς τὸ στόμαν ἢ πλαγιανὰ ἢ ἄλλον πάθος* μαλακτικά.
 ρμ' Εἰς ὕπαρ καὶ ραχόστιον καὶ νεφροὺς ἀστραγγάλους πατούνες ἀλείψιμον
 εἰς ὕπατικόν.— ρμα' Ἔτερον καὶ εἰς τὸ ὕπαρ πόσις.
 ρμβ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς πόνον σικοτείου καὶ εἰς βήχαν καὶ ἤλιγμα.
 ρμγ' Πόσις εἰς θέρμην.— ρμδ' Ὅταν τρέχει τὸ φτὶ νὰ σύρει.
 ρμε' Πυροπούλου εἰς λυσοντερία παιδ(ίου) εἰς τρωφήν τοῦτου.

¹⁾ Κῶδ : ἐπίθεμα.

- ρμς' Τοῦ αὐτοῦ εἰς πόσις.— ρμζ' Ἄλειμα εἰς τὴν αὐτοῦ ἀνάγκην.
 ρμη' Τοῦ αὐτοῦ ἑτέρα.— ρμθ' Ἐτέρα πόσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.
 ρν' Ἐτέρα δδύνη εἰς τὴν μικρὴν κοιλίαν αὐτὴν.
 ρνα' *Πυροπούλου* ἐγκληστ(ή)ρ(ι) διαλόγ(ου) μου ὅταν ἀσθενεῖ καθημερινῇ παροξυσμὸν με νόσιμα καὶ ἦχαν πόνον εἰς τα νεφρὰ τοῦ ἐγκεφάλου ἀπὸ ὑγρότητα.
 ρνβ' πίθεμα προχαλαστέ (...;) διὰ τὸ στομάχι. χολὴν καὶ βλέγμα.
 ρνγ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς δδύνην εἰς τὸ βυζὴν εἰς τὸ στήθος πλευριτιῶν καὶ νὰ ἔχει καὶ σπάρωμα εἰς τὸ στομάχη ἀπόθεμα.
 ρνδ' Τοῦ αὐτοῦ ἐγκληστήρι τοῦ(το;) δόκεν ἐμέν.
 ρνε' Τοῦ αὐτοῦ ἐγκληστ(ή)ρ(ι) τὴν πανούκλα διὰ τινὰ(...)μου.—
 ρνς' Καὶ φάν. ρνζ' Πόσις.— ρνη' Πόσις εἰς βήχα.
 ρνθ' Εἰς δδόντας ὅπου φαγωθῆ τὸ κρέας το στεφάν(ι) το γύρο.
 ρξ' Ὅταν πονῆ τινὰς εἰς τὰ μάτια καὶ ἔχει δδύνην ἢ ἄλλο τι.
 ρξα' Ὅταν ἔχουν αἷμα πολλὴ οἱ ὀφθαλμοί.— ρξβ' Ἐτερον εἰς αἷμα ὀμματιόν.
 ρξγ' Εἰς ἀλόγου ὅταν τὸ πιάση κριθάρι.
 ρξδ' Εἰς βυζὴ γυναικὸς ὅταν πονῆ καὶ θέλει νὰ ἀνοίξει μαλακτικὸν *Ἑβραίου* *Δήτζας*. — ρξε' Ἀληφῆ νὰ ἀλείφῃ τὸ μοτάρη εἰς τὴν τρίπα.
 ρξς' Τοῦ αὐτοῦ εἰς ποδαλγίαν *Ἑβραίου* ἱατροῦ ἧς πρίσμα ποδῶν.
 ρξς' Περὶ μιτοῦ νὰ ἐμέσει εἴαν θέλει.
 ρξη' Εἰς ὀφθαλμόπονον νὰ ἔχει αἷμα.
 ρξθ' Ἐάν πονοῦν τὰ γόνατα ἀπὸ ὑγρότητος.
 ρο' Εἰς τὸ νὰ κρεμνησθῆ εἰς δόσιμον εἰς πρίσμα ἢ νὰ δώσῃ εἰς κόκαλον.
 ροα' *Ἑβραίου* *Λίτζα* εἰς τὸν ἰῶ (=υῖόν) μου νὰ σπαράξῃ.
 ροβ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν ἀλείψιμον εἰς τὸν στόμαχόν του νὰ σπαράξῃ φλέγμα.
 ρογ' Εὐκράτου τοῦ αὐτοῦ καὶ κινητοῦ.
 ροδ' Ὅταν κρατηθεῖ τὸ οὖρος τοῦ ἀνθρώπου.— ροε' Νὰ φάγουν κόνωπες.
 ρος' Ἀντιφάρμακα.— ροζ' Πρὸς τὸ ποιεῖσαι αὐγὸν πορφυρόν¹⁾.
 ροη' (στενογραφικὰ).
 ροθ' Τοῦ *Ρίτορος* εἰς τὸ νὰ φθῆρ(ει) ὑγρά δυναμώνει τὸ στομάχι καὶ ποιεῖ αἷμα καθαρὸν.— ρπ' Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ νὰ φθῆρ(ει) ὑγρά.— ρπα' Ἐτερον.
 ρπβ' Μαλακτικὸν ἀπλὸν εἰς βήχα τοῦ *Βρανα*.— ρπγ' Εἰς κόριζας.
 ρπδ' *Δάσκαρι κῦρ Μανουήλ* εἰς δδύνην στομαχίου ἐκ ψήχρας.
 ρπε' Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ.— ρπς' Ἐτερα μέτριον καὶ μαλακτόν.
 ρπζ' Εἰς λαδοματαία εἰς τὸ νὰ πάρῃ τὴν φλεγμονὴν νὰ σταθῆ τὸ αἷμα.—
 ρπη' Εἰς τὸ νὰ πάρῃ τὴν φλεγμονὴν.
 ρπθ' Εἰς λαδομαν νὰ στήσῃ τὸ αἷμας θαυμαστόν.
 ρηα' Εἰς πάθος νὰ τὸ ἀνοίξει τοῦ αὐτοῦ,
 ρηβ' Ἐπίθεμα στομαχίου *Δοῦκα* ἱατροῦ *Ἰμπρίου* ὁ χαλαοστόμαχος.
 ρηγ' Ἐτερον στομαχικὸν εὐκράτον.
 ρηδ' Εὐκράτον κυνιτικὸν νὰ σπαράξῃ ἄνθρωπος ὅταν ἔσται ἀπὸ παροξυσμὸν καὶ θέρμην καὶ δὲν σπαρνᾶ.

¹⁾ Ἐν τῇ κεφαλαίῳ: πορφυρόν.

- ρῆε' Διουριτικὸν εἰς κολικοὺς ὅπου ἔχουν ὀδύνην καὶ διουρικοὺς **Πυροπ(ού)-**
 λου θαυμαστὸν.— ρῆς' Εἰς κλαδ(. . . ;)κοὺς ὅταν πάσχι.
 ρῆς' Εἰς ὀφθαλμὸν πόνον.— ρῆη' **Πυροπούλου** εἰς ρεῦμα ὀφθαλμοῦ.
 ρῆθ' Εἰς ἐσοχάδες καὶ ἐξοχάδαις.— σ' Ἔτερον τῆς αὐτῆς ὀδύνης.
 σα' Τοῦ Ἑβραίου **Δήτζας** μαλακτικὰ εἰς φλέγμα.
 σβ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἰῶ μου εἰς νήτρ(. . . ;)νὰ σπαράξει.
 σγ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ κινηταῖον.
 σδ' Νὰ πῖσις αἰγιοζούλαπον ἢ νουφαροζούλαπον.
 σε' Ἐγιοζούλαπον νὰ βράσι με ξερὲς ἔγλαις καὶ νοπές νὰ γένη κυνιτικόν· νὰ
 πῖς τὴν ἡμέραν του ἀνάπηγμα φορές β'. — σς' Περὶ τὸ νουφαροζούλαπον.
 σς' Εἰς τὸ νὰ πέσουν γένια αἱ τρίχες ἀπὸ ἄλη(κὸν) χυμῶν νὰ γένουν πάλιν
Πυροπ(ού)λου.
 σθ' Ἐγλυστήρι· Ἀγγέλου διὰ τὴν ἀδελφὴν μου· τὸν Αὐγουστον διὰ τὸν τριτέον.
 σι' **Γιάκουμον** ἱατροῦ ἀπλῶ νὰ σπαράξει.— σια' Περὶ ἐξοχάδες.
 σιβ' Εἰς ψώραν.— σιγ' Ἐγλυστ(ή)ρ(ι) λυσυντερικόν.
 σιδ' Εἰς πόσιν τοῦ αὐτοῦ στέφο ;
 σιε' Εἰς αὐτὴν τοῦ Ἀσλ(ά)ν(η) ἐγλυστήρι λυσυντερικόν· τὸ εἶπεν.
 σις' Τοῦ Ἀβραχὰμ ἱατροῦ εἰς αὐτὸν ζουλάπι δισυντερικόν καὶ συστατικόν νὰ
 πίνει εἰς δίψαν.— σις' Ἀντλημὸς μητρικὸς τοῦ Ἰοστᾶ(;)
 σιη' Τοῦ αὐτοῦ μητρικῶ ἐγλυστήρι προ(. . . ;)ἀπλῶ.
 σιθ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἐγλυστ(ή)ρ(ι) β'.
 σκ' Τοῦ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν· ζουλάπην.
 σκα' Τοῦ αὐτοῦ ἐγλυστήρια γ'.
 σκβ' Τοῦ **Πυροπ(ού)λου** εἰς τὸ φάν της καὶ νὰ βάλλουν μαλαθόσπορον κου-
 δουμιτόσπορον.— σκγ' Διὰ νὰ βαστάς μελάνι ὅπου θέλης.
 σκδ' Εἰς γεράκι καὶ ξιφτέρι ὅταν ἔχει ἔμφραξιν.— σκε' Ἔτερον.
 σκε' Ὅταν θέλης νὰ τὸ δόσης ἀποβολὴν.— σκς' Ὅταν ἔχει ψήρες.
 σκη' Ἔτερον.— σκθ' Ἔτερα εἰς νεφρὰ γερακίου καὶ ξιφτερίου.
 σλ' Ἔτερον γερακίου.
 σλα' Εἰς ἄνθρωπον ὅπου δὲν δύναται νὰ κατουρήσῃ ἀπὸ ὀδύνην.
 σלב' Ἔτερον τῆς αὐτῆς ὀδύνης.— σλγ' Εἰς ψώραν σκύλου.— σλδ' Ἔτερον.
 σλε' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.
 σλς' Εἰς ἄνθρωπον ἀπὸ ψύχρας νὰ ἔχει κίλλ(ην ;) νὰ πηγένει αἷμα καὶ βιασμούς·
 ὡσὰν λυσυντερία καὶ νὰ ἔχει ὀδύνην ἐμπρὸς καὶ εἰς τοὺς νεφρούς.
 σλς' Ἔτερον.— σλη' Κινητικὸν ἀπλὸν τοῦ χυμόνος τοῦ Ἑβραίου **Δήτζας**.
 σλθ' Εἰς πάθος νὰ δείξει εἰς βυζίν ἢ ἀνοίγει ἢ στρέφει δοκιμὴ.— σμ' Τομήν.
 σμα' Εἰς τοῦ **Γιωργ(ί)τζη** τὴν θέρμην διὰ νὰ μὴν τον πιάσει πολλή.
 σμβ' Εἰς (σ)κουλ(ήκια)παιδ(ίου).— σμγ' Εἰς (σ)κουλήκια.
 σμδ' Εἰς (σ)κούληκας.— σμε' Ἔτερον.
 σμς' Εἰς κρέας ὀδόντας· νὰ φαγωθῇ τὴν στεφάνι.
 σμς' Εἰς πυτηρίδα κεφαλῆου.
 σμη' Εἰς μέρμυγκας ἤγουν σκούληκας παιδίου.— σμθ' Ἔτερον ὁμοίον.
 σν' Περὶ ρο(δο ;)μέλιτος, εὐκρατον.— σνα' Περὶ χαμομυλέλαιον.
 σνβ' Περὶ ἀνιθέλεον.— σνγ' Συναπολέλαιον.

- σνδ' Τοῦ *Ρήτ(ο)ρος* κινητικὸν ἀπλὸν εἰς φλέγμα* καὶ μέλεν(α;).
- σνε' Εἰς ἀγκάθι νὰ σεύει εἰς χεῖρα ἀνθρώπου ἢ σκύλου ποδάριν ἢ νὰ σκάσει πάθος.— σνς' Ἔτερον ὅμοιον ἢ ἀγγιδ(α) ἢ ἀγκάθι νὰ τὸ σύρη.
- σνζ' Ἔτερον.— σνη' Περὶ ἀλόγου ὅταν τὸ πιάσει κριθάρι* δοκιμὴν.
- σνθ' Εἰς τὸ σκιαδικόν.— σξ' Ὄταν τὸ πιάσει ἢ ταγῆ.
- σξα' Εἰς ἄλογον ὀποῦ τὸ πιάσει ἢ ταγῆ.— σξβ' Εἰς ἀλόγου βήχαν.
- σξγ' Εἰς ἀκαγῆ ἀλόγου. . .— σξδ' Ἔτερον.— σξε' Εἰς ἀλόγου ὀδύνη.
- σξς' Εἰς ἄσπρ(ον) ὀμματίου ἀλόγου ἢ τζήπα.— σξζ' Ἔτερον.— σξη' Ἔτερον.
- σξθ' Εἰς κλέφτες ἀλόγου.
- σο' Περὶ ὅταν ἔχει ἀγίου τὸ ἄλογον νὰ ρωτήσης (. . . . .) τὸ βότανον.
- σοα' Εἰς ἀλόγου ἀγίου δοκιμὴν θαυμαστόν.
- σοβ' Ὄταν πριατῆ τὸ τζουλάκιον τοῦ ἀλόγου λέγεται τουρκικὰ οὐλπί.
- σογ' Εἰς ἀνθρώπον νὰ κουφαθῆ ἀπὸ φύχρας* νὰ μὴ δὲν ἀκούει, νὰ βοήζουν τάφτια.— σοδ' Εἰς ψώραν σκύλου.— σοε' Εἰς λύσαν ἀνθρώπου ἢ ζώου.
- σος' Εἰς ψώραν ἀλόγου.— σοζ' Ἔτερον δόκιμον εἰς ἄλογον καὶ εἰς σκύλον.
- σοη' Εἰς ἀνθρώπον μὴ ἔχων ὄρεξιν νὰ φάγει ἀπὸ ἀσθενίας* τοῦ *Ταροπούλου*.
- σοθ' Κινηταῖον *Πυροπόλου* νὰ σπαράξει.
- σπ' Εἰς ἀνθρώπον καὶ εἰς ἄλογον ὀποῦ στραγκουλήση ποδάριν καὶ ἔχει πόνον ἀπὸ τὴν γλέτζ(α) του ἄρμου.— σπα' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.— σπβ' Ἔτερον.
- σπγ' Ὄταν πιάσει τὸ ἄλογον ἢ σέλα.
- σπδ' Εἰς πληγὴν ἀλόγου καὶ ἀνθρώπου.
- σπε' Περὶ λουφανοδόντων εἰς τὸ στόμα *Πυροπ(ού)λου*.
- σπς' Ἀπὸ λυσυντερία ὅταν ἔχει στήν μικρὴν κοιλιάν ὀδύνην *Εβραίου Δήτζας*.
- σπζ' Εἰς λυσυντερίας πόσις.— σπη' Ἔτερον.— σπθ' Ἔτερον δόκιμον.
- σῆ' Περὶ λύσας.— σῆα' Εἰς λησυντερίαν.— σῆβ' Εἰς ψώραν ἀλόγου.
- σῆγ' Εἰς σταφυλ(ήν) καὶ πλαγηνά.— σῆδ' Εἰς τὰ πλαγινὰ τοῦ λεμοῦ.
- σῆε' Ἔτερον.— σῆς' Εἰς τὸ βυζήν ὅταν τρέχει καὶ πρύσκειται ἀπάνω.
- σῆζ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.— σῆη' Ἔτερον.— σῆθ' Ἔτερον.
- τ' Εἰς πλαγινὰ ἀνθρώπου.— τὰ' Εἰς πληγὴν ἀλόγου νὰ θρέψει*
- τβ' Περὶ πόνον ὀδόντων τοῦ παῦσαι τὴν ὀδύνην.
- τγ' Ὄταν πρίσκειται τοῦ ἀνθρώπου τὰ χεῖλη καὶ σκάνουν.
- τδ' Εἰς τὸ νὰ παύσει ὀδύνην ὀδόντας.
- τε' Ἔτερον.— τς' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.— τζ' Εἰς ὀδόντας σιωμένους (=σειομένους).— τη' Εἰς ὀδόντας ἔχοντας σκόλ(η)κας.
- τθ' Εἰς σιωμένους ὀδόντας καὶ βρόμον καὶ λουφᾶν.— τί' Εἰς βορὰν στόματος.
- τια' Ἔτερον εἰς ὀδόντας καὶ νὰ φωφήσουν οἱ σκούλ(η)κες.
- τιβ' Ἔτερον εἰς ὀδόντας πόνον δόκιμον.— τιγ' Ἔτερον.— τιδ' Ἔτερον εἰς πόνον.— τιε' Ἔτερον εἰς πόνον.— τις' Ἔτερον.— τιζ' Ὅμοιον δόκιμον.
- τιη' Ἔτερον.— τιθ' Εἰς [στό] στόμα βρώμον.— τκ' Εἰς πόνον ὀδόντων.
- τκα' Νὰ φαγωθῆ τὸ στεφάνι τῶν ὀδόντων.
- τκβ' Εἰς ὀδόντας νὰ σίουνται διὰ νὰ στερεωθοῦν καὶ νὰ ἀσπρίσουν.
- τκγ' Εἰς τὸ νὰ θρέψει κρέας τὸ στεφάνι τῶν ὀδόντων.
- τκδ' Εἰς πόνον δοντιῶν ἀπὸ λουφᾶν νὰ αἱματώνη τὰ γουλία.
- τκε' Προφυλακτικὸν ὀδόντων πόνον.— τκς' Εἰς πόνον δοντιῶν.

- τκζ' Νά άσπρίσ(ουν) δόντια.— τκη' Είς δδύνη στομάχου από φύχρας.
 κκθ' Ἔτερον ὁμοιον τοῦ Ἀνδρονίκου.
 τλ' Ἡ θαυμαστῆ ἀλοιφή τοῦ Γαβριλοπ(ού)λουἰατροῦ ἤ εἰς πολλὰ υἰγιαί-
 νουσα.— τλα' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ ἀλειφή δοκιμῆ καὶ θαυμαστῆ ὅταν
 πονέσει ἡ γυνῆ τὸ στήθος της ἡγουν τὸ βυζει της νά τὸ βάλῃς ἢ στρέφῃ
 τὸ πάθος ἢ ἀνοίξει το καὶ παύει τοὺς πόνους.
 τלב' Εἰς τὸ νά ἀνοίξει τὸ βυζῆν ὅταν πριστῆ καὶ ἔναι εὐκολον νά ἀνοίξει μὲ
 τὰ μαλακτικά.
 τλγ' Κάθαρσις καὶ Πιροπούλου ἐγκληστ(ή)ρι.
 τλδ' Εἰσὶν δὲ καὶ τὰ βώτανα τοῦ ἐγκληστηρίου:
 τλε' Ὁ δὲ ποτὸς εἰσὶν οὗτος:
 τλς' Τοῦ αὐτοῦ Πιροπόλου ἐγκληστ(ή)ρι καὶ ἀλείψημον εἰς πάσχωντα στόμα-
 χον καὶ δὲν δύναται χονεύει καὶ ὀξειδαν καὶ δίψαν καὶ ὀδυνᾶται καὶ
 ἐξερνᾶ καὶ ἔναι δυσκρασία μὲ τὸ σικότει.
 τλζ' Ἀλείψημον εἰς τὴν ἀνάγγην μετὰ ἐγκληστηρίου εἰς τὸ σκότι.
 τλη' Ἔτερον ἀλείψημον τοῦ στομαχοῦ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγγην.
 τλθ' Ἔτι τε καὶ ἀλείψημον τῶν νεφρῶν εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγγην.
 τμ' Τὸ δὲ φάν τοῦ αὐτοῦ:
 τμα' Πράξει ἰατροῦ θαυμαστὶ δοκιμεῖ εἰς τὸ νά ἐγκαστρωθῆ γυναῖκα.
 τμβ' Εἰς ὀδύνην πλευριτικὴν δοκιμ(ή).— τμγ' Ἔτερον εἰς πλευρήτιν.
 τμδ' Εἰς σοχάδες καὶ ἐξοχάδες.— τμε' Ἔτερον εἰς ἐσοχάδες.
 τμς' Ἔτερον εἰς ἐσοχάδες.— τμζ' Ἔτερον εἰς ἐσοχάδες.
 τμη' Ἔτερον εἰς ἐσοχάδες.— τμθ' Εἰς σοχάδες δόκιμον.
 τν' Ἔτερον εἰς ἐξοχάδες.
 τνα' Εἰς ἐσοχάδες ἔάν σταθοῦν καὶ δὲν πιγένη αἷμα καὶ πάσχει ὅπου τὰς εἶχεν
 ἔάν θέλει πάλιν νά δράμουν ποιεῖ οὕτως.
 τνβ' Ἔτερον εἰς ἐξοχάδες ἢ ἐσοχάδες.
 τνγ' Εἰς εὐγαλτὸν δομὴν μαλακτικὸν καὶ δόκιμον.
 τνδ' Ἔτερον μαλακτικόν.
 τνε' Ἔτερον μαλακτικόν νά το ἀνοίξει καὶ ὅποιος ἂν τὸ βάνει ἀνοίξει.
 τνς' Ἔτερον μαλακτικόν εἰς βουζοῦνες.
 τνζ' Εἰς φλεγμονὴν νά δόσεις χερὶν ἢ εἰς ποδᾶρι νά θλίβουν τὰ νεῦρα δοκιμῆ.
 τνη' Ἔτερα μαλακτικά νά το μαζοξ(ει) νά τὸ μαλάξει.
 τνθ' Νά πάρῃ τὴν φλεγμονὴν.
 τξ' Εἰς ἀθράκι τὸ εὐγένει εἰς τὸ χέριν καὶ εἰς πᾶσα κακὸν κρέας νά τρώγει.
 τξα' Ἔτερον μαλακτικόν εἰς πάθος νά το ἀνοίξει.
 τξβ' Εἰς τὸ αὐτὸ ὁμοιον νά τὸ ἀνοίξει.
 τξγ' Ἔτερον νά ἀνοίξει πάθος.
 τξδ' Εἰς δυσσηντερίαν εἰς κίλει ἀπὸ φύχρας *Ἑβραίου Δήτζας*.
 τξε' Δυσσηντερικὸν στιφῶ εὐκράτου ζουλάπιν *Ἑβραίου* εἰς τὴν συνανήν(;) κατὰ
Κουζηνόν.— τξς' Ἔτερον.— τξζ' Εἰς θροφήν.
 τξη' Εἰς πόνον κοιλίας ἢ στομάχου ἢ μικρῆς κοιλίας.
 τξθ' Ἐάν θέλεις νά γένει ζουλάπιν καλὸν καθάριον.
 το' Εἰς βιασμούς ὅταν δὲν δύναται νά σπαράξει.

- τοα' Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ. — τοβ' Εἰς αὔπνον ἀσθενεῖ νὰ κοιμηθῆ.
 τογ' Ὄταν ξεράσ(ει) τὸ γεράκη ἢ ξιφτέρει νὰ υγιάνει.
 τοδ' Ἐτερον. — τοε' Ἐτερον. — τος' Εἰς λαβοματαῖα.
 τοζ' Εἰς τομήν· μπούλθεριν θαυμαστή καὶ κολ(ι)τικῆ.
 τοη' Ἐτερον εἰς τομήν ἀποδοίμας (;) ἢ ἀπὸ σπαθήας ἢ μαχέρας λαβοματαῖα.
 τοθ' Εἰς τὸ στήσε κοι(λί)ας αἷμα. — τπ' Ἐτερον. — τπα' Ἐτερον εἰς κοι-
 λιακόν. — τπβ' Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ.
 τπγ' Περὶ θανάτου πανούκλας καὶ φαρμάκου ἀντιφάρμακον θαυμαστόν.
 τπδ' Ἐτερον. — τπε' Ἐτερον. — τπς' Ἐτερον εἰς θανατικόν· κρασί νὰ τὸ
 πίνουν. — τπζ' Περὶ ὕδροπικοῦ δοκιμῆ.
 τπη' Ἐμπλάστρον ὅταν εἶναι ἢ σπλήνα σφηκτι ἀπὸ ανέμου.
 τπθ' Ἐτερον εἰς σπλήναν δόκιμον. — τή' Ἐτερον περὶ σπλήνας.
 τηα' Ἐτερον. — τηβ' Εἰς πόνον μήτρας. — τηγ' Ἐτερον. — τηδ' Ἐτερον.
 τηε' Ἐτερον. — της' Ἐτερον εἰς μήτραν καὶ βιασμοὺς ἀνδρός.
 τηζ' Ἐτερον. — τηη' Ἐτερον ἢ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου αἷμα νὰ τὸ μεταστήσει
 ἢ φλέβα νὰ κοπῆ νὰ τρέχει νὰ τὸ στήσει.
 τηθ' Ἐτερον ὅμοιον, δόκιμον.
 υ' Ἐτερον. — υα' Ἐτερον εἰς φλέφαν (=φλέβαν) κομένην.
 υβ' Ἐτερον εἰς μήτην νὰ τρέχει. — υγ' Εἰς τὸ στήσαι αἷμα πληγᾶς.
 υδ' Εἰς τὸ νὰ φλεγμάνει χεῖρα ἀπὸ φλεβοτομία.
 υε' Εἰς αἷμα ρήσεως νὰ σταθῆ δόκιμον. — υς' Ἐτερον.
 υζ' Γλύκισμα θαυμαστόν εἰς γέροντες εἰς γράν εἰς στένοσιν καὶ βοηθεῖ τὸ
 ἐμφητόν καὶ τὰ ὑγρά διώκει καὶ τὰ εὔκρατα τοῦ στομάχου καὶ βαστ(ᾶ;) τὸν
 ἄνθρωπον εὔκρατον καὶ ἀποδιώκει τοὺς ἀνέμους καὶ θεραπεύει τὸ κορμί
 ὅλον καὶ εἶναι εὐκάρδιον καὶ ὑπατικόν.
 υη' Γκουφέτο εἰς λιγ(ο)θυμίαν καὶ τοῦ ἐγκεφάλου μαλακτικόν.
 υθ' Πύρουλες ἀπλές χωρὶς προσοχῆς διὰ τὰ ὑγρά στομάχου καὶ ἐγκαιφάλου.
 υί' Πύρουλες εἰς τεταρταῖον. — υια' Κάθαρσις ἀπλή τοῦ Ἰμπραχίμπεϊ πᾶσα
 καιρόν. — (υιβ') Προζούλαπον Ἑβραίου Δήτζας διὰ λόγου μου διὰ τὰ
 φλέγματα. — υιγ' Τοῦ αὐτοῦ τῶν ριζῶν κινητικόν διὰ λόγου μου.
 υιδ' Ἐτι νὰ ποιήσει τὸν ποτόν τοῦτον. — υιε' Εἰς ψώραν ἀνθρώπου.
 υισ' Ἐτερον ὅμοιον. — υιζ' Ἐτέρα ἀλειφή εἰς ψώραν.
 υιη' Ἐτέρα ἀλειφή δοκιμ(ή). — υιθ' Ἐτερον εἰς πᾶσα ζῶον δοκιμῆ,
 υκ' Εἰς ἀλόγου ψώραν δόκιμον.
 υκα' Ὅμοια ἀλειφή καὶ εἰς ἄνθρωπον καὶ εἰς ζῶον ψώραν.
 υκγ' Εἰς ὀφθαλμοὺς νὰ ἔχουν αἷμα. — υκγ' Εἰς ὀφθαλμοῦ πονον.
 υκε' Εἰς ὀφθαλμοὺς νὰ εἶναι κόκκινοι. — Πρὸς δακρύνοντας ὀφθαλμούς.
 υκς' Εἰς ὀφθαλμοὺς νὰ ἔχουν αἷμα δοκιμῆ. — υκζ' Εἰς ὀφθαλμοὺς κίτρινους.
 υκη' Εἰς καψίδα ὀφθαλμῶν. — Εἰς ρεῦμα ὀφθαλμοῦ.
 υκθ' Εἰς ἄσπρον ὀφθαλμοῦ.
 υλα' Εἰς παιδί νὰ κατουρεῖ τὰ ροῦχα καὶ εἰς τρανὸν ἄνθρωπον δοκιμῆ.
 υלב' Ἐτερον. — υλγ' Νευροχλαστικόν εἰς κρατουμένα νεῦρα.
 υλδ' Εἰς πόνο κεφαλῆς. — υλε' Εἰς πόνο κεφαλῆς ἀπὸ ψυχρότητος.
 υλς' Εἰς ἄπαυστον πόνο κεφαλῆς.

- υλζ' [Εἰς ἡμῆκρα:] εἰς ἡμικρανὸν ἀπὸ φύχρας.
 υλη' Εἰς πόνον κεφαλῆς τοῦ παῦσαι παραχρῆμα.
 υλθ' Εἰς πόνον κεφαλῆς καὶ στομαχοῦ δυνάμοσιν.
 υμ' Εἰς μαχμούρη (;) κεφαλαργία.— υμα' Ἔτερον ὅμοιον εἰς τὴν αὐτὴν.
 υμβ' Εἰς τὸ νὰ πονῆ τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου.
 υμγ' Εἰς χιλιαρτζίκι νὰ εὐγάλη ἄνθρωπος.
 υμδ' Εἰς ἄνθρωπον νὰ μηδὲν ὁμολογ(εῖ;) εἰς κετζέ.
 υμε' Ἀπόσταμα ὁποῦ δὲν πρίσκεται ἡμὲν νὰ χαθῆ.
 υμς' Εἰς μαλῖα ὁποῦ ἔπρσαν πάλιν νὰ γένουν ἢ γένια.— υμζ' Ἔτερον.
 υμη' Νὰ ποιῆσει περισσὰ μαλιά.
 υμθ' Ὅταν πεύτουν τὰ μαλιά του καὶ τὰ γένια του ἢ μουστάκια.
 υν' Ἔτερον ὅταν πεύτουν οἱ τρίχες τοῦ ἀνθρώπου.
 υνα' Περὶ κασίδας ὁποῦ νὰ ἔχει ὁ ἄνθρωπος.— υνβ' Εἰς πητηρίδα.
 υνγ' Περὶ πυτηρίδ(α).— υνδ' Ἔτερον.
 υνε' Εἰς τὸ νὰ πονῆ τὸ ὄφτι τοῦ ἀνθρώπου.— υνεζ' Ἔτερον.
 υνς' Ἔτερον εἰς πόνον ὠτίου.— υνη' Ἔτερον εἰς πόνον ὠτίου.
 υξ' Εἰς λυχήναν ὁποῦ νὰ ἔχει ὁ ἄνθρωπος.
 υξα' Ἔτερον.— υξβ' Ἔτερον εἰς τὴν αὐτὴν λυχεῖνα.
 υξγ' Εἰς νύχη νὰ εὐγη καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν νὰ πῆσει ἄ[λα]λον νύχη.
 υξδ' Νύχην νὰ εὐγη καὶ νὰ πείσεις ἄλον.
 υξε' Ἔτερον εἰς πόνον νεφρῶν.
 υξς' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.— υξζ' Ἔτερον εἰς τὴν αὐτὴν ὀδύνην.
 υξη' Εἰς τὸ νὰ εὐγάλλει εἰς τὸ χέριν κότζ(ι)α.— υξθ' Περὶ ἡλους.
 υο' Ἔτερον.— υοα' Ἔτερον.
 υοβ' Εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ νὰ ἔχει τὸ μνημονευτηκόν.
 υογ' Εἰς τὸ νὰ ἀγρυπνεῖ τινάς.— υοδ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ εἰς ἀγριπνία.
 υοε' Εἰς ἀγριπνον ἄνθρωπον νὰ κοιμηθῆ.— υος' Ἔτερον.
 υοζ' Τὰ παιδίαν ὄνταν δοντιάζουν καὶ κλαίουσαν νὰ εὐγάλ(ουν) δόντι γοργά.
 υοη' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ εἰς ὀδόντας.— υοθ' Εἰς παιδί κλαυθυμυρίζον δόκιμον.
 υπ' Ἐὰν θέλης νὰ στήσης τὸ γάλα τῆς γυναικὸς νὰ μηδὲν τρέχει νὰ ποκόψει.
 υπα' Ἔτερον.— υπβ' Ἔτερον.
 υπγ' Εἰς τὸ νὰ πικτώσει τὸ γάλα τῆς γυναικὸς νὰ ὀδύνηται τὸ βυζίν.
 υπδ' Εἰς ὑπερβολ(ικόν) ἐμμηνίων γυναικός.
 υπε' Εἰς ἐμμηνίων γυναικός ὅταν κρατοῦνται.
 υπς' Εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ κατουρεῖ αἷμα.— υπζ' Ἔτερον.
 υπη' Νὰ ουρίσει τινάς ὁποῦ δὲν ὑπορεῖ νὰ οὐρίσει.
 υπθ' Εἰς παιδίον ὁποῦ δὲν ὑπορεῖ νὰ οὐρίσει.
 υή' Ἔτερον εἰς τρανὸν ἄνθρωπον ποῦ δὲν ὑπορεῖ νὰ οὐρίσει.— υηα' Ἔτερον.
 υηβ' Ἔτερον.— υηγ' Εἰς πέτραν ὅταν ἔχει ὁ ἄνθρωπος.
 υηδ' Περὶ στραγγουρίας.— υηε' Περὶ νὰ στήσης ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον ὑπερβολικόν.
 υης' Ὅταν ἔχουν θέρμην οἱ παλάμαις τοῦ ἀνθρώπου κἂν οἱ πατοῦχες.
 υηζ' Ὅταν πριστοῦν τὰ αἰδία τοῦ ἀνθρώπου.
 υηη' Ἐὰν φαρμακοθῆ ἄνθρωπος ἀπὸ μανητάρι *Πυροπ(ού)λου δοκιμή*.
 υηθ' Περὶ νὰ πῆσει χεῖλη κόκινα.— φ' Εἰς γλυκὴν ἀνθρώπου.

- φα' Εἰς τὸ νὰ φτι αἷμα.— φβ' Διὰ πᾶσαν ὑγρὰν κα[ρ]ταρωή.
 φγ' Στένοσις σπλάγχνων στίθος.
 φδ' Περι τομῆς παλαιῆς καὶ σκυλοῦ δακοματαια.
 φε' Εἰς δάκομα (σ)κορπίου.— φς' Εἰς πᾶσα δακομα.— φζ' Εἰς δάκομα σκύλου.
 φη' Ἔτερον εἰς δάκομα φιδίου.— φθ' Εἰς δάκομα ἐχίδνας.
 φι' Εἰς τὸ καταπεῖν ὄφιν καὶ εἰς ἀπόσταμαν.— φια' Ὅταν πρυστῆ ἢ γλῶσσα.
 φιβ' Εἰς πόνον κοιλίας.— φιγ' Εἰς πόνον καρδίας.— φιδ' Εἰς δεξίδα.
 φιε' Εἰς βῆχαν.— φις' Περι λύσας.— φιζ' Εἰς ὑπὲρ εὐκράτου.
 φιη' Εἰς βαρικοῦταν.— φιθ' Εἰς πρίσιμον (!) ἀνθρώπου.— φκ' Περι πόνον λεμοῦ.
 φκα' Περι γυναικὸς νὰ γενῆσ(η) εὐκόλως.
 φκβ' Εἰς κόκαλον ἀνθρώπου τζακισμένον νὰ γιάνη.
 φκγ' Περι νὰ ἀσπρίσει δδόντας.— φκδ' Περι σκιαδικῶν δοκιμὴν θαυμαστὴν.
 φκε' Εἰς τὸ(ν) νὰ εἴγουν σκούλικες εἰς τὸ ὄφτιν ἢ εἰς ἄλλον τόπον.
 φκς' Εἰς στένοσιν ὅταν δὲν ὑπορεῖ νὰ πέσει εἰς προσκέφαλον.
 φκζ' Ὅταν κάμει ὁ ἀνθρώπος κουκούδια εἰς τὸ πρόσωπον ὅταν γενιάζ(ει).
 φκη' Εἰς σπᾶσμα παιδίου ἢ τρανοῦ.
 φκθ' Εἰς ποδαλοῦς ὅταν πρίσκονται τα ποδάρια καὶ πονοῦν.
 φλ' Εἰς σπᾶσμα ὀρχιδίου.
 φλα' Ἐὰν θέλῃς νὰ κόψῃς τὴν δίψαν.
 φלב' Εἰς ἓνα πάθος ὁποῦ νὰ πρισθῆ ἢ ἀπὸ καταροῖ.
 φλγ' Ἐὰν πῆ ἀνθρώπος τὸ δέλαν.
 φλδ' Ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσε φυλαμένος ἀπὸ ἀστραπὴν καὶ νὰ εἰσε καὶ ἄοκνος.
 φλε' Σύμβολον τῆς μαύρης ἀληφῆς.
 φλς' Ἀλειφῆ θεραπευτικὴ καὶ θρέψη καὶ κρέας.
 φλζ' Ἀλειφῆ ποδαρίων εἰς εὐγαλ[α]τά.
 φλη' Ἐτέρα ἀλειφῆ εἰς πᾶσα τίποτα στενοτικόν.
 φλθ' Ἐὰν οὐδὲν εὐρεθῆ κρινόριζον ἢ χαμομυλέλαιον νὰ γένει εὐθύς.
 φμ' Νὰ γένει ἰσοζούλαπον κινητικόν νὰ πίν(η) οὐγγίαν α' νὰ πιγένη β' φορές.
 φμα' Εἰς ποντικούς νὰ φεύγουν ἀπο το σπήτην.
 φμβ' Διὰ κόριζες νὰ φεύγουν ἀπὸ το σπίτι.— φμγ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.
 φμδ' Ἔτερον.— φμε' Νὰ φοφίσουν φίλοι.
 φμς' Νὰ πῆσει ἐγγέλαιον ἢ χαμομυλέλαιον ἢ ἄλλον λάδι.
 φμζ' Νὰ ποιήσῃς ἓνα ἄλογον νὰ γένη ὡσαν ψώφιω.
 φμη' Νὰ μῆδὲν τρώγουν οἱ μυῖγες τὸ ἄλογον.
 φμθ' Ἄλογον ἀν κοτζαθῆ ἀπὸ ταγῆν.
 φν' Περι ἀλόγου ἔαν γένη τέρκι ἀπὸ ψύχρας.
 φνα' Νὰ ἐγνωρίσεις μάλαμα ἀν εἶναι καθαρόν.
 φνβ' Νὰ πιάσει ἀνθρώπος σίδερον νὰ μῆδὲν καγεῖ.
 φνγ' Νὰ βᾶφει σίδερον καὶ νὰ κόφτι καλά.— φνδ' Ἔτερον.
 φνε' Νὰ εὐγάλης μελάνι ἀπὸ τζώχαν.
 φνς' Εἰς τζόχα λερομένην ἢ λάδι ἢ πᾶσα λέρα.
 φνζ' Εἰς τζώχαν νὰ μαγαρίσει ἀπὸ λάδι δοκιμὴ.— φνη' Ἔτερον.
 φνθ' Ἔτερη τζώχα ἀπο λάδι εἰς πᾶσα.
 φξ' Ἐὰν μαγαρίσει ἢ τζώχα με τρεμεντίνα.

- φξα' Νά εὐγάλης νὲ λήγδα ἢ λέρα χάσδιον.— φξβ' Περὶ νά εὐγάλης πια.
 φξγ' Νά εὐγάλης ἀπὸ σκαρλάτο ἢ ὄξει μελάνι.
 φξδ' Εἰς μπερέταν ὅταν λερῶσει νά καθαρῖσει.
 φξε' Εἰς χαρτὶν νά βραχέι ἀπὸ νερόν.— φξς' Νά εὐγάλης λάδιν ἀπὸ χαρτὶν.
 φξζ' Νά ἐξομπλιάσειε τίποτα ἀπὸ ἄλον χαρτὶν.
 φξη' Ἐὰν θέλῃς νά στεγνώσει συχνά τὸ κατάστοιχ(ο).
 φξθ' Νά γένει τὸ ὄξειδιν δρυμὺν.— φο' Ἔτερον.— φοα' Ἔτερον.
 φοβ' Ἔτερον τοῦ ὄξειδίου.— φογ' Εἰς κρασὶν νά πῆσει οὐσίαν μοσκάτην.
 φοδ' Κρασὶν νά γένει καλόν.— φοε' Ἄνθρωπος νά μῆδὲν φαντάζετε.
 φος' Ἐὰν θέλῃς νά ἔχεις ἀπὸ τινὰν ἦτι τὸν γυρεύσεις.
 φος' Νά εὐγάλη ἄνθρωπος εἰς τὸ στόμα σταροφακόκουκα ἢ ἄλο.
 φοη' Νά περπατῆς ὅπου χρίαν νά μῆδὲν σε εὐλέπη τινάς.
 φοθ' Εἰς (σ)κυλὶν νά μη[ν]δὲν σὲ βαδίζην.— φπ' Εἰς κοιλίαν αἵματος.
 φπα' Εἰς σκύλον νά σὲ ἀκολουθήσει.
 φπβ' Νά συναχθοῦν εἰς ἓναν τόπον πολλὰ ψάρια.
 φπγ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ νά μαζοχθοῦν ψάρια.
 φπδ' Εἰς τζουκάλιν νά ἀλατισθῆ ἀπὸ λάθους περισσά.
 φπε' Νά βράσ(ει) κρέας ἢ ψάρι ἀλμυρόν ἔὰν θέλῃς εὐθύς νά γλυκάνει.
 φπς' Νά πῆσεις ἄνθρωπον νά μῆσίσει τὸ ζάριν.
 φπζ' Νά μυσῆσει ἄνθρωπος τὸ κρασί μερικὸν ὄχι τελείως.
 φπη' Βιβλίου σταχομένου φύλλα τὸ γίρο νά ἀλείψεις με μάλαμα.
 φπθ' Εἰς εἰκόνα νά φέξ(ει) ἀπὸ ὑγρότητος ἂν κατεληθῆ νά μὴν εἶναι σαθρόν.
 φή' Ἐὰν θέλῃς νά γράφεις ἄνθρωπον τινὰν μυστήριον νά μη[ν]δὲ σὲ γρηκίσει
 τινάς.
 φηα' Νά γράφεις εἰς τὸ πιτάκι σου ὀπίσω γράμματα νά μη[ν]δὲν τὰ ἠξεύρη
 πᾶσα εἰς.
 φηβ' Εἰς κρεμίδια νά μὴν φυτρώσουν ὅταν κρέμονται.
 φηγ' Ἔτερον πρὸς φυλακτόν.— φηγ' Ἐὰν θέλῃς νά λούεσε χωρὶς νερόν.
 φηδ' Νά γράψεις γράμματα ἀναβατὰ εἰς σίδερον.
 φηε' Νά χρισῶσεις γράμματα εἰς σὲ σίδερον.
 φης' Νά κολῆσει πετάλι. χαλκὸ εἰσὲ σῆδερον ὅπου κάμνη φανάριν.
 φηζ' Νά κολύσει μαχέρι εἰς τὸ μανικίτζην.
 φηη' Πᾶσα σίδερον ἢ σπαθὶ ἢ μαχέρι νά μὴ δὲν σκου(ρι)άζει.
 φηθ' Εἰς κόκαλον ἄσπρο νά βαφῆ πράσινον.
 χ' Νά πῖσεις κόκαλον μαῦρον νά γιαλήσει.
 χα' Νά τρίψεις καντιλέρια νά καθαρῖσουν.
 χβ' Ἐὰν θέλῃς νά κολύσεις ταλὴν ἢ κινεῖτζι ἢ γουν τζηνεῖ
 χγ' Νά γένη νά γράφεις ἦας γενιάς γράμματα θέλῃς.
 χδ' Νά ξηράν(εις) δαμάσκηνα νά ἔνε καλὰ καὶ εὐωδα.
 χε' Σαλάτα με λεμόνια.— χς' Εἰς πιχτήν νά γένει τὸ καλοκέρν.
 χζ' Νά βράσης νεράντζη με ἦψιμα.— χη' Νά πῆσης μερτζαπάν.
 χθ' Νά πῆσει(ς) εἰς ἓνα σοχπέτη νά φυτρώσ(ει) εὐθύς κοδόμεντος.
 χι' Ἔτερον ὁμοιον.— χια' Ἔτερον.
 χιβ' Νά πῆσεις νά κρατήσει ἢ ροδακινέα χρόνους πολλούς.

- χιγ' Ἐάν θέλης νά ποιήσει ἡ ροδακινέα σταφύλ(ια).
- χιδ' Νά πήσει ἡ κολοκινθέα ἀγκουρέα (. . . .) ἄλλην ἡδονήν.
- χιε' Νά πήσεις σταφύλιν χωρίς κουκούτζ(ιν).
- χισ' Εἰς ἓνα κλημα νά πήσ(εις) πολλές γενεάς ρόγες.
- χιζ' Σταφύλη νά ἀναθραφεί εἰς τήν ἄμουλ(α).
- χιη' Αὐγόν νά βάλῃς εἰς τήν γαστέραν.
- χιθ' Νά ἀλήψει(ς) ξύλον εἰς ἄλλον τίποτε νά μήν καγεί.
- χκ' Νά δείξεις ὅτι περπατῆ τὸ αὐγόν εἰς τὸ τραπέζι.
- χκα' Νά βράσει(ς) ὄρνιθ(ι) χωρίς ἰστειαν (= ἔστειαν).
- χκβ' Νά κάμεις ἄνθρωπον νά συχαθῆ ἓνα φαγῆ.
- χκγ' Νά ἐτυλήξῃς ἄκλωστο ράμα ἢ μετὰξιν νά βάνῃς εἰς τήν ἰστειαν μὴ καγῆ.
- χκδ' Νά κρεμάσεις εἰς ἓνα ἀγκούρι καρδάρι ἢ χάλκομα.
- χκε' Νά κρεμάσῃς εἰς ἔνοῦ μαχερίου μανικίτζη ἓνα κακάδη.
- χκς' Νά γεμόσῃς β' ποτήρια νερόν νά τὰ πιθάλης πάλι(ν).
- χκζ' Νά εὐγάλης ἀπὸ τήν θάλασσαν γλυκίν νερόν.
- χκη' Εἰς ἓναν τόπον νά φανοῦν οἱ ἄνθρωποι ὅλοι πρυσμένοι.
- χκθ' Ὅρνιθι νά κιλαδί ὄντα φάλης (- βόλλης) νά ψίνεται.
- χλ' Εἰς ἀνθρώπους νά φανοῦν εἰς τὸ σπίτι ποῦ κάθονται ὅλο φίδ(ια).
- χλα' Ἐτερον νά δείξει ὅλο γαιθάρους.
- χלב' Ἐτερον νά φανοῦν ὅλοι σταφύλια. — χλγ' Νά δείξει πολλήν φωτιά.
- χλδ' Ὅταν πρισθῆ ἀλόγου ποδάριν τὸ πουλ(ίν;) ὅπου τὸ σφύξει τὸ πέταλ(ον).
- χλε' Ὅταν εὐγάλη ἄνθρωπος φοῦσκαν.
- χλς' Ἐβραίου εἰς ποδαλγία πρύξιμον ἀπὸ ὑγρότητος.
- χλζ' Ποτὸς Ἀράπη ἰατροῦ τὸ εἶπεν ὅτι πέρνουν οἱ ἰατροὶ κάθε χρόνον.
- χλη' Εἰς βήχα τοῦ Καδ(ῆ;) ὡσάν δύσπνια. — χλθ' Ἐτερον τοῦ αὐτοῦ ποτὸς
- χμ' Νά τὸ πίνῃ ὡσάν ζουλάπι καθημερινῶς.
- χμα' Τοῦ *Πυροπούλου* εἰς ἄνθρωπον νά πιγένη τὸ οὔρος του νά μηδὲν γρηκ(ᾶ)
- χμβ' Ὅταν δὲν ἔχει ὄρεξιν νά φάγῃ καὶ δὲν χονεύει.
- χμγ' Ἐπίθεμαν εἰς καρδίαν εἰς λιγοθυμίαν.
- χμδ' Νά πήσης φατάραν (;) εἰς κρασίν.
- χμε' Ἐτερον εἰς σπᾶσμα παιδίου μικροῦ.
- χμς' Τοῦτο εὐρήσκεται εἰς βιβλίον τούρκικον ὃ λέγεται μουτζεζή.γ.γ...(;). σεδτητι
σεχριντέν ἢ συμβολ(ή) ὃ λέγεται τερτζήπ' τὸ ὅ ἐ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ ἀντίδοτου.
φεντζενός καὶ ἓνα εἰς τήν ἐξοχάδα ἀξιόλογον καὶ χονευτικόν καὶ τὸ
χρῶμα τοῦ ἀνθρώπου τήν ὄψιν ποιῆν καλόν καὶ ἐν τὰ τε ω (;) γράφη δὲ
καὶ τήν ἄνωθεν περίλειψιν τούρκικ(α).
- χμζ' Τῆς ὠφελίας. — χμη' Εἰσὶν καὶ τὰ ἦδει.
- χμθ' . . . . (τουρκικαὶ λέξεις). — χν' ἄνιθον. — χνα' (. . . .);
- χνβ' Ἐκλόγησα ἀπὸ βιβλίον φράγκικον τὰς τῶν ἰβ' λίθων δυνάμεις.
- χνε' Τοῦ *Πρωτάκι* ἰατροῦ διὰ λόγου μου καὶ νυκτικόν (ἀντί: κινητικόν;) διὰ
τήν ξανθὴν τὸ θέρος.
- χνε' Συμφολή (- συμβολή) ἐγλυστηρίου τοῦ Ἰωστᾶ (;) διὰ λόγου μου διὰ τοῦς
νεφροῦς διὰ φλογμονήν διοριτικόν διὰ πῖαν (;) φόβον.
- χνε' Προζούλαπον εἰς τήν αὐτὴν ἀνάγγην διοριτικόν καὶ νεφρῶν καθαρτικόν.

χξη' Προκαθολικόν μετὰ τὸ ἐγκλυστ(ή)ρ(ι) καὶ ζουλάπι μετὰ στ' ἡμέραις νὰ το πάρει.

χξθ' Καὶ διὰ δυναμωσὴν εἶτι σύστασιν. — χο' Ἔτερον διὰ τοὺς ἀνέμους.

χοά' Διὰ τοὺς καπνοὺς τοῦ ἐγκεφάλου.

χοβ' Ὅταν μεθύσει τις καὶ ξυράσει διὰ τοὺς καπνοὺς διὰ νὰ μὴ γένει κεφαλαλγ(ια).

χογ' Ὅταν τρέχει ἡ μύτη τοῦ ἀνθρώπου αἷμα πολὺν διὰ νὰ σταθεῖ.

χοδ' Εἰς μεγάλην γιὰρὰν ὅταν τρέχει αἷμα πολλὺν νὰ τὸ στήσουν.

χοε' Ἔτερον νὰ σταθῇ ἡ μίτη. — χος' Ἐὰν θέλη νὰ πῆσει αἷμα τῶν ἀνθρώπων.

χοζ' Πυροπούλου εἰς ἀνθρώπον νὰ τρέχει τὸ οὖρος του καὶ νὰ μὴν τὸ ἐγρικὰ.

χοη' Περὶ λυχείνας. — χοή' (!) Περὶ στομάχου μὴ δυνάμενος πέμψε τρωφὴν καὶ ἀνορεξίαν.

χοθ' Ἐπίθεμα εἰς καρδίαν διὰ λιγοθυμίαν. — χπ' Εἰς πληγὴν ἀλόγου.

χπα' Εἰς σεκέρμπασι ἀλόγου. — χπβ' Ἔτερον. — χπγ' Εἰς λυσουντερίαν.

χπδ' Εἰς ἀνθρακίαν. — χπε' Ἀπλὸς ποτὸς ὅταν θέλει ὁ ἀνθρώπος.

χπς' Ὅταν τρώγει τὸν ἀνθρώπον ὁ αὐλὸς του ἀπὸ δρυμῆτητος εἰς ἀκροβιστείαν.

χπζ' Διὰ τὸν παροξυσμὸν πολιμερινόν.

χπη' Τοῦ Ἀβραχὰμ διὰ τὸν παροξυσμὸν του χειμόνος ὁποῦ εἶχαν εἰς τὴν Ἀγαθόπολιν ¹⁾.

χπθ' Διὰ παροξυσμὸν του χειμόνος. — χή' Εἰς τὸν τεταρταῖον διὰ νὰ ξεράσει.

χηά' Εἰς παροξυσμὸν νὰ ὑδρώσει ὁποῦ δὲν ὑδρόνει.

χηβ' Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγγιν νὰ πλήνη τὰ ποδάρια του.

χηγ' Ὅταν τρώγ(ει) ὁ αὐλὸς τὸν ἀνθρώπον.

χηδ' Περὶ τζόχα πράσυνη εἰς ἀποδάψει νὰ γένει γεραν(ή;).

χηε' Ἐὰν θέλης νὰ εὐγάλης πῆσα ἀπὸ τζώχαν.

χης' Εἰς σόφι ἢ εἰς καμουχάν εἰς πέσ(η) λίγδα νὰ εὐγη.

χηζ' Εἰς βιασμούς. — χηη' Ἔτερον εἰς βιασμούς. — χηθ' Εἰς φώραν ἀνθρώπων.

ψ' Εἰς σκυλῆ ἢ εἰς ἄλογον. — φα' Εἰς ἀνθρώπον νὰ σπαράξει.

ψβ' Εἰς τὸ νὰ οὐρίσει ὁ ἀνθρώπος. — ψγ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ νὰ οὐρίσει.

ψδ' Ἐγκλυστ(ή)ρι ἀπλῶ τὸ ἐπῆρεν ὁ Σατζίμπειγισ ὁ Κασίμπειγισ.

ψε' Εἰς ἀνθρώπον νὰ ἔχει κοιλίαν μὲ αἷμα. — ψς' Ἔτερον.

ψζ' Εἰς πάθος νὰ ἀνοίξει. — ψη' Ποτὸς εὐκράτου διὰ λόγου μου.

ψθ' Εἰς ἀνθρώπον νὰ ἔχει εἰς τὸ μάτην του ἐξώπετζ(ο;) κουκοπ(ου)λ(ο;) ὡσάν ὕλιν.

φι' Νὰ πῆσης ἀγουριδοζούλαπον. — φια' Εἰς πανοῦκλα θανατικόν.

φιβ' Εἰς ἀνθρώπον ὁποῦ νὰ ξεματώσῃ ἡμέλης(;) του ἢ νὰ τὸ καύσῃ εἰς ἰστέϊαν.

φиг' Περὶ κουφοῦ ἀνθρώπου. — φιδ' Εἰς τὸν ματόπονον.

φιε' Εἰς ζουλάπιν ἤγουν καταροῖ. — φισ' Ὅταν πονεῖ ἀνθρώπος τὸ ὄφτι του.

φιζ' Περὶ ὄξοζούλαπον λεμονοζούλαπον ἀγουριδοζούλαπον.

λιη' Εἰς ἀνθρώπον ὁποῦ δὲν χονεύει ὁ στόμαχος νὰ εἶναι ἀνόρεξ(ος).

φιθ' Ἀλειφή Κουνουπίκι ἱατροῦ τοῦ Γιακουπί(ου;) εἰς τὸ ὕπαρ.

λλ

¹⁾ Ὁ κῶδιξ ἔχει ἀγαθόπο σ, τὸ ὁποῖον δηλοῖ ἴσως Ἀγαθόπολιν — Σωζόπολιν ἦτοι Σωζοαγαθόπολιν!

- ψκ' Κινητικόν τὸ ἐβάστ(α) εἰς τὸ σεφέρι ὁ αὐθέντης ὁ δεσποτης κυρ *Μανουήλ*
 τινὸς *Φράγγου* ἱατροῦ τὸ (. . .) ἔγραψεν *Ἀκάκιος* ὁ ἡγούμενος.
 ψκα' Ἔτερο ποτὸς ἄλλου ἱατροῦ δια ξανθῆ χολήν μελάνης καὶ βλέγμα (= φλέγμα).
 ψκβ' Τοῦ *Πυροπούλλου* κάτουρον, χολή ξανθῆ καὶ φλέγμα τόμος ἔγραψεν ὁ παπᾶς τοῦ μοναστ(η)ρ(ιου).
 ψκγ' Εὐκράτου Ἰουλ(ου;) διαλιγμου (= διὰ λόγου μου;) *Σαμπάνι* ἱατροῦ.
 ψκδ' Πύρουλες δια λόγου μου. — ψκε' Κάθαρσις.
 ψκς' Εἰς πόνον νεφρῶν (= νεύρων;) τῶν τραχίλων.
 ψκς' Εἰς πόνον νευροῦ (= νεύρου;) τραχύλου το(ῦ) *Πρωτάκι*.
 ψκη' Εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγγην ἢ ἄλλην πλὴν ὄχι τὸ καλοκέρι ἢ με (. . . ;) εὐκρ(ατον;).
 ψκθ' Εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ νὰ κουσπίζει (= σκουπίζη;) τὸ ὄφτιν του νὰ πονεῖ.
 ψλ' Ἐγκληστ(ή)ρ(ι) εὐκράτου τοῦ ἰοτου (= ἱατροῦ;) *Διπλωβατάτζη* τὸ ἐπήει.
 ψλα' Εἰς πριξιμον μορίων ἡγουν αἰδία.
 ψλβ' Εἰς τὰ φύλλων (= σταφυλήν;) καὶ λεμόν καὶ πανούκλα.
 ψλγ' Εἰς σταφύλλη (= σταφυλήν, σταφυλίτην;) καὶ πλαγιανά.
 ψλδ' Ὅταν εἶναι πρισιμένα ἀπὸ μέσα. — ψλε' Ἔτερον.
 ψλς' Εἰς γουργουρισμόν. — ψλς' Νὰ σπαράξει ἄνθρωπος.
 ψλη' Εἰς ἄνθρωπον νὰ κρατηθοῦν τῶν ποδαριῶν του τὰ νεῦρα.
 ψλθ' Εἰς νεῦρα ποδὸς ἀπὸ ψήχρας. — ψμ' Εἰς ἄνθρωπον νὰ τὸν δακώσει τὸ φίδιν.
 ψμα' Εἰς ἐπιλειψίαν παιδὸς ἢ τρανοῦ ἀνθρώπου.
 ψμβ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ. — ψμγ' Εἰς πᾶσα λογισ ματόπονον.
 ψμδ' Ἐγκληστ(ή)ρ(ι) *Σάμπου* ἱατροῦ διὰ τὰ νεφρὰ ἐκ ψύχρῆς καὶ φλιγμου (φλογισμοῦ;) τοῦ χειμόνου.
 ψμε' Διὰ πόνον τοῦ τραχύλου νεῦρα.
 ψμς' Τοῦ αὐτοῦ *Σαμπάν* ποτὸν διὰ λόγου μου τὸν χειμόν.
 ψμς' Ποτὸς ἕτερος διὰ ξανθῆ χολήν *Πρωτάκι*.
 ψμη' Ἔτερος ποτὸς εἰς τὴν αὐτὴν χολήν.
 ψμθ' Ἐγκληστ(ή)ρ(ι) *Ληγούστου* ἢ καλοκαίρι[ου;] ἀπλὸν *Πρωτάκι*.
 ψν' Ἔτερον ἐγκληστ(ή)ρ(ι) καλοκαιρινόν. — ψνα' Εἰς πόνον ὀδόντων δοκιμή.
 ψνβ' Εἰς σπλήναν ἀνθρώπου. — ψνβ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ εἰς σπλήν(α).
 ψνγ' Εἰς βήχαν ὁποῦ νὰ ἔχει ὁ ἄνθρωπος. — ψνδ' Εἰς καρδαμοκόκαλον.
 ψνε' Εἰς τὴν ὑδροπικίαν. — ψνς' Νὰ πῆσει (συ)καμινοζούλαπον.
 ψνς' Περὶ ἐλέου. — ψνη' Εἰς παροξισμόν. — ψνθ' Εἰς πόνον δοντός.
 ψξ' Ἔτερον εἰς πόνον δοντός. — ψξα' Εἰς ἄλογον νὰ ἔχει ἀγίου.
 ψξβ' Εἰς ξεπαγιασμόν δοκιμή. — ψξγ' Διοριτικόν.
 ψξδ' Το διοριτικόν τοῦ *Πυροπ(ού)λου* εἰς λιθήασιν.
 ψξε' Διοριτικόν τοῦ *Μαρουλά*. — ψξς' Ἔτερον ζουλάπ(ι) ἀποφρακτικόν.
 ψξς' Ἔτερον ζουλάπει ἀποφρακτικόν. — ψξη' Περὶ δησουρίας.
 ψξθ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ. — ψο' Ἔτερον. — ψοα' Ἔτερον.
 ψοβ' Περὶ ληθίασιν. — ψογ' Εἰς ληθίασιν νεφρῶν. — ψοδ' Ἔτερον.
 ψοε' Ἔτερον. — ψος' Ἔτερον. — ψοζ' Ἔτερον. — ψοη' Ἔτερον.
 ψοθ' Ζουλάπι ἀποφρακτικόν. — ψπ' Διοριτικόν.

- ψπα' Μέθοδος τοῦ *Πυροπόλου* εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ οὐρῆ συνεχὸς καὶ πρῶκηται
νὰ γένη διαβιτής.
- ψπβ' Εἰς τὸ φάν του τί νὰ τρώγει.— ψπγ'
ψπδ' Διουρίαν τελείαν.— ψπε' Ἔτερον.
- ψπς' . . . . . ψπζ' . . . . .
- ψπη' Περὶ στραγκούλου.— ψπθ' Ἀλειφή τοῦ *Πυροπούλου*.
- ψη' Τοῦ *Μαρουλά* εἰς ὀδύνην κολιτικήν.— ψηα' Εἰς ὀδύνη στομάχου.
- ψηβ' Εἰς πλευριτικήν ὀδύνην ὀφέλημον.
- ψηγ' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ εἰς αὐτὴν τὴν ὀδύνην.— ψηδ' Ζουλάπιν ἀποφρακτικόν·
- ψηε' Συμβουλή ἐγκληστ(η)ρ(ίου).— ψης' Ἔτερον κεντρότερον (;)
- ψης' Ἔτερον τοῦ αὐτοῦ.
- ψηη' Συμβουλή κληστήριου τοῦ *Πυροπούλου* εἰς ὀδύνην.
- ψηθ' Εὐστόμαχον καὶ ἀποπεπτικὸν τῶν ἀνέμων.
- ω' Ἔτερον εὐστόμαχον καὶ μαλακτικὸν τοῦ αἰθίου.
- ωα' Ἐμπλαστρον εἰς τὸν στόμαχον τοῦ *Μαρουλά*.
- ωβ' Γλύκισμα εὐστόμαχου καὶ καθαρτικὸν τοῦ φλέγματος· ἔρμιν(εῖα) τοῦ
Πυροπ(ού)λου.
- ωγ' Ἔτερον τοῦ *Πυροπούλου*.— ωδ' Ἐπίθεμα τῆς καρδίας καὶ του στομαχίου.
- ωε' Κάθαρσιν τοῦ *Πυροπούλου*.
- ως' Καθαρτικῆ[ς] τῆς ξανθῆς τοῦ *Πυροπούλου*.
- ωζ' Καθαρτικὸν τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ *Πυροπούλου*.
- ωη' Ὄταν τρέχη ἢ μῆτη αἷμα.— ωθ' Περὶ ὄφεος δάκομα.
- ωί' Ἔτερον εἰς σπλήναν ὀφέλημον.— ωια' Ἔτερον διὰ σοχάδα ὀφέλημον.
- ωιβ' Εἰς βιασμούς.— ωιγ' Εἰς πόνον αὐτίων.
- ωιδ' Ἔτερον εἰς πόνον ὀδόντας.— ωιε' Εἰς κιτρινάδ(α) ὀφθαλμῶν.
- ωις' Περὶ κεφαλαργίας καὶ δακρίων.— ωιζ' Εἰς δακρίωντας ὀφθαλμούς.
- ωιη' Ἐρμινία τοῦ *Μαστροθεδωρεῖ*· ζουλάπι ὁποῖον καθερεῖ φλέγμα καὶ
ἀρμυρὸν καὶ χολὴν ψιμένην καὶ εἶναι ἰατρία ἀκίνδυνος. καὶ δίδεται εἰς
γέρο(ν)τες εἰς γυναίκας ἐγκαστρωμένας καὶ νέους εἰς παιδιὰ μικρὰ ἀπὸ ἕξ
μηνῶν καὶ ἀπάνου καὶ δίδεται εἰς ὄλους τοὺς καιροὺς τοῦ χρόνου.
- ωιθ' Ἰατροσόφη σὺν θεῷ περιέχον τὴν λέξιν καὶ διαιτίαν τινῶν φιλοσόφων περὶ
ιατρικῆς ἐπιστήμης.
- ωκ' . . . . . ωκα' Περὶ τεκνωποιείας
- ωκβ' Εἰς ρυγοπυρετόν.— ωκγ' Περὶ στομάχου.— ωκδ' Περὶ ὀφθαλμῶν.
- ωκε' Περὶ ληχῆν(ης).— ωκς' Ἔτερον.— ωκζ' Περὶ βήχαν παιδίου θηλάζοντος.
- ωκη' Περὶ ἄλογον ὅταν στροφᾶται.— ωκθ' Περὶ γυναικὸς τοῦ τεκνοποιεῖν.
- ωλ' Περὶ κνίσματος.
- ωλα' Περὶ παιδίον ὅταν κλαίει τὴν νύκταν καὶ φοβῆται.
- ωλβ' Περὶ σπλήνας.— ωλγ' Περὶ κεφαλαλγίας.
- ωλδ' Περὶ τοῦ ἐρημωθῆναι οἴνου.— ωλε' Περὶ πόνου δοντῶν.
- ωλς' Περὶ τοῦ αὐτοῦ ὅταν τρώγεται.— ωλζ' Περὶ σκορπίου.—
- ωλη' Περὶ κοφοῦ.— ωλθ' Ἔτερον.— ωμ' Περὶ λύσας.
- ωμα' Περὶ καμπάνας.— ωμβ' Περὶ τράματος (=τραύματος).
- ωμγ' Περὶ στρόφου.— ωμδ' Περὶ ρῆσιν αἵματος.— ωμε' Περὶ κεντίσμοῦ.

- ωμς' Περὶ κρατηθῆσης λαλείας.— ωμζ' Περὶ βήχα.
 ωμη' Περὶ στίσεως κοιλίας.— ωμθ' Εἰς ἄγρυπνον ἀσθενῆ.
 ων' Περὶ ὀφθαλμόπονον.— ωνα' Περὶ σκληροφθαλμία.
 ωνβ' Ἐτερον πρὸς ρεῦμα καὶ ὀφθαλμῶν δακρῦων.
 ωγγ' Περὶ νεφέλ(η) ὀμμάτων.— ωνδ' Περὶ λευκάναι ὀμμάτια.
 ωνε' Περὶ ὑδροπικοῦ.— ωνς' Περὶ μαγίων.— ωνζ' Περὶ ρεῦμα.
 ωνη' Εἰς κοιλίαν.— ωνθ' Περὶ στομαχόπονον.— ωξ' Περὶ διαφόρου στομάχου.
 ωξα' Περὶ σκληριπατίας.— ωξβ' Περὶ σσοσρκίας (;)
 ωξγ' Περὶ ἀνάδασιν σαρκός.— ωξδ' Περὶ πρίσμα ποδῶν.
 ωξε' Περὶ ρίγου.— ωξς' Περὶ ἐξεστικοῦ (;).
 ωξζ' Περὶ τοῦ μὴ κατέχοντασ τροφήν.
 ωξη' Περὶ πόνον καρδίας.— ωξθ' Περὶ ἐχον τὸν ὄφιν ἐντόσ.
 ωο' Εἰς πλευρικὴν.— ωοα' Περὶ λυμικήν.— ωοβ' Εἰς δυσυντερίαν.
 ωογ' Περὶ σκορπικόν.— ωοδ' Περὶ τεταρταίον.— ωοε' Πρὸς ἀποροφήν.
 ωος' Στραῦμα (= τραῦμα ;) εἰς ὄφιν.— ωοζ' Περὶ νίπιον νὰ κλέει.
 ωοη' Περὶ σφογκίαν ἀνθρώπου.— ωοθ' Περὶ ἐρμίγκα.— ωοπ' Περὶ δυσουρίας.
 ωοα' Περὶ τοῦ κινῆσαι κοιλίαν.— ωοβ' Περὶ τραύματος.
 ωογ' Περὶ βιδασίου (;) καθαρτικοῦ.— ωοδ' Εἰς πρίσμα αἰδίου.
 ωοε' Περὶ τριχῶν.— ωος' Περὶ πητυρίδες.
 ωοζ' Περὶ ὄφιν μὴ ἔχουσα τρίχασ.— ωοη' Περὶ δυσηντερίαν καὶ βι(ασ)μου (;)
 ωοθ' Περὶ ἀμεθυσίας.— ωοη' Περὶ εὐλογίων.— ωοα' Εἰς τὸ μισεῖσι οἶνον.
 ωοβ' Περὶ βαφῆσ σιδήρου.— ωογ' Περὶ γλυκέοσ.
 ωοδ' Περὶ τοῦ μὴ ἀσθενεῖ.— ωοε' Περὶ ἐξοχάδασ.— ωος' Περὶ ἀποστήματος.
 ωοζ' Περὶ ἐκβολὴν κόλου.— ωοη' Περὶ χρόνιον λεύκομα ὀφθαλμῶν.
 ωοθ' Περὶ αὐξίαισ τριχός.— ωοδ' Περὶ τριχεσ' φυεῖ παντόσ τόπου.
 ωοε' Περὶ θεραπειάν στομάχου.— ωοβ' Περὶ δίχρυσογραφία.
 ωογ' Περὶ γουργουρικόν.— ωοδ' Περὶ τοῦ μὴ ἀσθενεῖ βόιδη
 ωοε' Περὶ τοῦ ποιῆσαι γάλα.— ωος' Περὶ τοῦ μὴ κλαίειν παιδ(ι).
 ωοζ' Περὶ ὀφθαλμόν τοῦ βλέπειν ὀξέωσ.—
 ωοη' Περὶ μνημονευτικόν.
 ωοθ' Περὶ εὐνιῶν.— ωοι' Περὶ κλοκίων γαλιν(α ;).
 ωοα' Περὶ οὔρων γυναικῶν.— ωοβ' Περὶ γυναικόσ στήρασ.
 ωογ' Περὶ προγνώσεωσ τῶν πυρετῶν.— ωοδ' Περὶ φύσεωσ νέων καὶ γερόντων.
 ωοε' Περὶ δυσουρίαν καὶ λίθον.— ωος' Δοκιμασία τῆσ αὐτῆσ τέφρασ.
 ωοζ' Σκευδασία ὑδροσσάτου.— ωοη' Περὶ χελονίου.
 ωοθ' Πρὸσ τὸ ἀνοίξαι πάθοσ.— ωοκ' Περὶ γλύκισμα χολικῆσ δδύνησ.
 ωοα' Σκεδασία ὠφέλημοσ εἰσ πόνον κεφαλῆσ τῆσ ἀπὸ ξανθῆσ χωλῆσ γενομένησ.
 ωοβ' Ἐτεροσ (!) σκεδασία ὠφέλημοσ εἰσ τὸ φλέγμα καὶ εἰσ κεκαυμένην χολὴν
 καὶ εἰσ (κ ;) αφημερινόν πηρετόν καὶ εἰσ πόνον κεφαλῆσ τὸν ἀπὸ κρίουσ
 γενόμενον καὶ εἰσ τὴν σπλήναν καὶ ὑπαρ καὶ ὑδροπικοῦσ.
 ωογ' Ἐτερη σκεδασία.— ωοδ' Περὶ τοῦ ἐκόψε τὴν τῶν ἀφροδισίων ὄρεξιν.
 ωοε' Περὶ τοῦ στήσαι γαστέραν.— ωος' Περὶ τοῦ βάψε τομάριν κόκκινον.
 ωοζ' Περὶ καθάρσεωσ φωνῆσ.— ωοη' Περὶ εἰσ πρόσωπον ἔχων φακούσ.
 ωοθ' Περὶ εἰσ φεγάδενα (= φαγέδαινα).— ωοι' Περὶ καμῶν (;) νεύρων.

- Ϝλα' Περὶ εἰς ὀφιδόστυον. — Ϝλβ' Περὶ θύμωσιν φλεγμοτομίας.
 Ϝλγ' Περὶ βιασμοῦ καὶ δυσυντερίας.
 Ϝλδ' Περὶ εἰς πᾶσα λάβομα θαυμαστῆ ἰατρία.
 Ϝλε' Περὶ σκεδασία μέλανος. — Ϝλες' Περὶ εἰς ἔμετόν καὶ εἰς φθοράν.
 Ϝλς' Περὶ γλυκῆς μετὰ ἀφροδισίων. — Ϝλη' Περὶ πλευρῶν ἀλγήματος.
 Ϝλθ' Περὶ χειρουργίαν ἵππου.
 Ϝμ' Περὶ τοῦ ἀπολέσαντος τὸν νοῦν ἀπὸ πολλῆς ἀσθενείας.
 Ϝμα' Περὶ λιμικὴν νόσον. — Ϝμβ' Περὶ σκεφασίαν ροδοσαχάρως.
 Ϝμγ' Ἔτερη σκεδασία τῆς ἰσαχάρως. — Ϝμδ' Σκεδασία τοῦ ἰδρῶσάτου.
 Ϝμε' Σκεδασία τοῦ ζουλαπίου. — Ϝμς' Σκεδασία ροδομέλιτ(ος).
 Ϝμς' Σκεδασία τοῦ κίτρινοελαίου. — Ϝμη' Περὶ γαστέρα ρεουσα.
 Ϝμθ' Ἀλάτι κατασκεδαστὲν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ.
 Ϝν' Περὶ τοῦ στήσαι αἷμα γλώττης ἀπὸ φλεβωτομίαν καὶ οὐλῶν.
 Ϝνα' Περὶ τοῦ ποιεῖσαι γένιον δασί. — Ϝνβ' Ἀντίδοτον εἰς πᾶσα ὑγίαν σώματος.
 Ϝνγ' Περὶ τοῦ ρίψε ὑγρὰν (= ὑγρά). — Ϝνδ' Εἰς πόνον ὀτίου.
 Ϝνε' Ἔτερον ὅταν σκόληκας ἔχει. Ϝνες' Εἰς τὸ στήσαι κοιλίαν.
 Ϝνς' Εἰς στρόφον ἀνθρώπου. — Ϝνη' Εἰς βήχαν. — Ϝνθ' Εἰς ψώραν.
 Ϝξ' Εἰς φίλους. — Ϝξά' Περὶ τοῦ πτίοντος αἷμα. — Ϝξβ' Περὶ βιασμοῦ.
 Ϝξγ' Περὶ δυσουρίαν. — Ϝξδ' Περὶ πόνου δοντός.
 Ϝξε' Περὶ κεφαλῆαν (= κεφαλαλγίαν ;).
 Ϝξς' Περὶ κεφαλῆς σκορτες (;) — Ϝξς' Περὶ μελιγκάρια.
 Ϝξη' Περὶ τοῦ θρίψαι λίθον.
 Ϝξθ' Περὶ στομάχου ὅταν οὐ χονεύει τὴν τροφήν καὶ ἀνορεκτά.
 Ϝο' Περὶ στρόφου γαστρός. — Ϝοα' Περὶ αἷμα οὐροῦντος.
 Ϝοβ' Εἰς τὸ ἀφανεῖσαι τρίχας. — Ϝογ' Εἰς τὸ ἐπόμονον (;).
 Ϝοδ' Περὶ ρίσιν κοιλίας. — Ϝοε' Περὶ ἀχονεύτου κοιλίας καὶ στρόφου.
 Ϝος' Περὶ βλαβέντος στομάχου. — Ϝος' Περὶ ψώραν εἰς ἀνθρώπον.
 Ϝοη' Περὶ ρίγος καὶ πυρετοῦ. — Ϝοθ' Εἰς(ς) ρεῦμα ὀφθαλμοῦ.
 Ϝπ' Περὶ τοῦ στήσαι ἔλκος ὀτίου. — Ϝπα' Περὶ ἀριστολόχων.
 Ϝπβ' Εἰς πόνον ὀτίου. — Ϝπγ' Περὶ ὀπτικοῦ θεραπείαν.
 Ϝπδ' Περὶ αἵματ(ος) τρέχοντ(ος) πληγῶν. — Ϝπε' Περὶ πόνον μαστοῦ.
 Ϝπς' Εἰς πόνον κεφαλῆς ἀπὸ καύματος. — Ϝπς' Περὶ τοῦ φεύγειν πᾶν θηρίον.
 Ϝπη' Περὶ τοῦ θηρᾶσαι μισαρά καὶ γερανοῦς.
 Ϝπθ' Περὶ τοῦ ἀλιεῦσαι ἰχθύας. — Ϝη' Περὶ ὀξυ(ν) πόνον κεφαλῆς
 Ϝηα' Περὶ ψυχρότητος πάσχοντος.
 Ϝηβ' Περὶ αἰμούντων καὶ μὴ κατεχώντων τροφήν.
 Ϝηγ' Περὶ ἐλμίνθων. — Ϝηδ' Περὶ βιβρωσκομένων σωμάτων ὑπο σκολίκων.
 Ϝηε' Περὶ ξηρόν πόνον.
 Ϝης' Εἰς ἀνδρα λυγροθυμήσαντα ἀπο κρούσματα ὀρχαίων.
 Ϝης' Περὶ στραγκουρίαν καὶ δυσουρίαν καὶ ἰσχυρίαν.
 Ϝηη' Θεοφίλου τοῦ πρωτοσπαθαρίου περὶ κεφαλαλγίαν.
 Ϝηθ' Περὶ τῶν ἐξ ἐκαύσεως ἡλίου ἢ ἐξ οἴνου ἢ πυρετοῦ κεφαλαλγίας.
 α' Περὶ τῶν ἐπὶ ψυχρὰν δυσκρασία κεφαλαλγούντων.
 αα' Περὶ τῶν ἐξ ἀναθυμιάσεως τοῦ στομάχου κεφαλαλγούντων.

- ,αβ' Περί κεφαλαλγίαν και οιμηκράνου.— ,αβ' Περί αιδίου δγκομένου.
 ,αε' Περί ἔλκη αιδίων.
 ,αζ' Ζουλάπιον σκεδασθὲν καθαρτικὸν ξανθῆς χολῆς και φλέγματος.
 ,αζ' Περί ἀγρυπνίας.
 ,αη' Περί ἐμπλάστρ(ου) μετόπου κροτάφου και ὀδύνας ὀφθαλμῶν.
 ,αθ' Εἰς ρεῦμα ὀφθαλμῶν.— ,αι' Περί φυλακτικ(όν) δονταλγίας.
 ,αια' Περί σειομένης ὀδόντας και ρεῦμα.— ,αιβ' Περί μασσόμενα γουλ(ια);).
 ,αιγ' Περί βιβρωσκόμενα γουλ(ια) και σεπόμενα.
 ,αιδ' Περί ὅταν τοξευθῆ ἄνθρωπος με φαρμάκιν.
 ,αιε' Περί κεφαλαλγίαν και οἰμηκράνου.— ,αις' Περί ρίμαν.
 ,αιζ, Περί αὔξιαν τριχῶν.— ,αιη' Εἰς γουλοφαγίαν.
 ,αιθ' Εἰς κεφαλαλγίαν και δακρύων.— ,ακ' Περί ρίμαν και νεφέλην ὀφθαλμῶν.
 ,ακα' Φθαλμικόν.— ,ακβ' Περί ἐχθρῶν.— ,ακγ' Περί βυχίου.
 ,ακδ' Περί μαδίστης τριχῶν και ὀφιδίων.— ,ακε' Περί ὀφθαλμικῶν.
 ,ακς' Εἰς αιματωμένους ὀφθαλμούς.— ,ακζ' Περί ποδαλγίαν.
 ,ακη' Περί ἐπιλιπτικοῦ.— ,ακθ' Περί χοιρολέμου.
 ,αλ' Περί τοῦ στήσαι αἷμα.— ,αλα' Εἰς πρίσμα ἀκούσιον.
 ,αλβ' Κουμφέτο εἰς ἀπεμψία στομάχου.— ,αλγ' Περί ἐμπλαστρ(ον) στομάχου.
 ,αλδ' Εἰς ποδαλγίαν.— ,αλε' Περί λουτροῦ ποδαλγοῦ.
 ,αλς' Ἐρμηνεῖα τῶν ὀνομάτων τῶν βοτάνων.
 ,αλζ' Τοῦ Μαῖστορος περὶ τρωφῶν δυνάμεως.— ,αλη' Περί ἀπιδίων.
 ,αλθ' Περί ἀμανίτων.— ,αμ' Περί ἀρνῶν.— ,αμα' Περί ἀνίθου.
 ,αμβ' Περί ἀσπράγων.— ,αμγ' Περί ἀνίσου.— ,αμδ' Περί ἀμπάρεος.
 ,αμε' Περί βοτου κρέατος.— ,αμς' Περί βουτήρου.— ,αμζ' Περί βηροκοκίων.
 ,αμη' Περί βασιλικοῦ.— ,αμθ' Περί γεράνων.— ,αν' Περί δαμασκίων.
 ,ανα' Περί δαύκων.— ,ανβ' Περί ἐλάφων.— ,ανγ' Περί ἐρίφων.
 ,ανδ' Περί ἐρεβίνθων.— ,ανε' Περί ἐλεῶν.— ,ανς' Περί ἐλέου.
 ,ανζ' Περί ζινζιφων.— ,ανη' Περί θρήμπων ἢ θρίμπη.
 ,ανθ' Περί ραμφανίδων.— ,αξ' Περί ἰχθύων.— ,αξα' Περί κιδονίων.
 ,αξβ' Περί κερασίων.— ,αξγ' Περί καρίων.— ,αξδ' Περί κολοκίνθης.
 ,αξε' Περί καστάνων.— ,αξς' Περί κράμβης.— ,αξζ' Περί κουκουναρίων.
 ,αξη' Περί ἀγγηνάρων.— ,αξθ' Περί κίτρων.— ,αο' Περί καρδάμων.
 ,αοα' Περί καπάρεως.— ,αοβ' Περί κρομίων.— ,αογ' Περί κολύανδρον.
 ,αοδ' Περί μοσχοκαρύων.— ,αοε' Περί κρόκου.— ,αος' Περί κιμίνου.
 ,αοζ' Περί καμφορῶν.— ,αοη' Περί κρίνου.— ,αοθ' Περί καριδῶν.
 ,απ' Περί λαγωῶν.— ,απα' Περί λευτοκαρίων.
 ,απβ' Περί λιθάνου.— ,απγ' Περί μύλων.
 ,απδ' Περί μαρυλίων ἢ τοι μαῖουνίων.— ,απε' Περί μαλάχης.
 ,απς' Περί μελανθίων.— ,απζ' Περί μελισσοφύλλου.
 ,απη' Περί μόσχου.— ,απθ' Περί μαλάθρου.— ,αη' Περί μέλιτος.
 ,αηα' Περί μερσουνοκόκου.— ,αηβ' Περί μαστίχ(ης).
 ,αηγ' Περί νησῶν.— ,αηδ' Περί ξυλοκεράτων.— ,αηε' Περί ξυλαλώης.
 ,αης' Περί ὀριζ(ης).— ,αηζ' Περί οἴνου.— ,αηζ' Περί ὄξους.
 ,αηη' Περί ὀστρακοδέρμων.— ,αηθ' Περί ὀρτύγων.

,αρ' Περι ὀρνίθων.— ,αρα' Περι πέπωνος.— ,αρβ' Περι πράσου.
 ,αργ' Περι προβάτων.— ,αρδ' Περι περδικῶν.— ,αρε' Περι περιστερῶν.
 ,αρς' Περι παγούρων.— ,αρζ' Περι πέπερ.— ,αρη' Περι πηγάνου.
 ,αρθ' Περι ρωθίων.— ,αρι' Περι ροδακίνων.— ,αρια' Περι ραφανίδων.
 ,αριβ' Περι ρόδων.— ,αριγ' Περι σύκων.— ,αριδ' Περι σταφυλῶν.
 ,αριε' Περι συμφήτου.— ,αρις' Περι σταφίδων.— ,αριζ' Περι ισαχάρεως.
 ,αριή' Περι σελήνου.— ,αριθ' Περι σεύκλων.— ,αρκ' Περι σεύτλου ρίζαν.
 ,αρκα' Περι σιπίων.— ,αρκβ' Περι σιακίου.— ,αρκγ' Περι σισάμων.
 ,αρκδ' Περι σκόρδων.— ,αρκε' Περι συνάπεως.— ,αρκς' Περι τηρῶν.
 ,αρκζ' Περι ταρχῶν.— ,αρκή' Περι τετραγγούρων.— ,αρκθ' Περι ὕδνων.
 ,αρλ' Περι ὑδροσάτου.— ,αρλά' Περι ὑδάτων.— ,αρλβ' Περι φοινίκων.
 ,αρλγ' Περι κιάμων.— ,αρλδ' Περι φακῶν.— ,αρλέ' Περι φασούλων.
 ,αρλς' Περι φασιανῶν.— ,αρλζ' Περι φωκάς.— ,αρλή' Περι χοίρων.
 ,αρλθ' Περι χεινῶν.— ,αρμ' Περι χρυσολαχάνων.— ,αρμα' Περι χιώνων.
 ,αρλβ' Περι ὠν. Τέλως.

αρμγ' Τοῦ Γαλινοῦ περι οὐριῶν. Τέλως τῶν Ἰνδῶν.

Καθαρτικὴ[ς] ξανθῆς τοῦ Πυροπούλου ὑπιστικόν.

Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ